

HÅLLBARHETSÖVERSIKT

Hållbarhet och ansvar
vid Helsingfors universitet

2022

HELSINGFORS UNIVERSITET

INNEHÅLL

Inledningsord – Prorektor Tom Böhling	3
Hållbarhetsöversikt 2022	4
Främjande av hållbarhet genom granskning av strukturer och ledning	9
Genom forskning mot hållbarhetsomställningen	14
Hållbarhet som en del av utbildningen	26
Samarbete för en mer hållbar värld	33
Vi påverkar genom vår verksamhet i vardagen	49

INLEDNINGSDORD

PROREKTOR TOM BÖHLING

I fråga om hållbarhet och ansvar var år 2022 i många avseenden omvälvande och överraskande för universitetet. Början av året präglades av Rysslands invasion av Ukraina, som chockerade hela världen och även berörde vår internationella universitetsgemenskap. Som universitet reagerade vi snabbt på krisen och erbjöd studenter och personal stöd, vilket också har fortsatt under 2023. Hösten överskuggades av energikrisen i Europa som förvårades på grund av kriget och följdaktligen också av förberedelser för energibesparingsåtgärder. Jag vill tacka alla vid hela universitetet för det arbete vi har utfört tillsammans under det påfrestande året. Tillsammans vidtog vi nödvändiga åtgärder, bland annat genom att spara energi och stödja varandra under den svåra tiden.

Men mitt i de tunga tiderna blickade vi ändå framåt. I mars publicerade vi vårt nya program för hållbarhet och ansvar 2022–2024. Programmet kommer att styra vårt hållbarhets- och ansvarsarbete under de kommande åren och ge riktlinjer för de viktigaste prioriteringarna i vårt arbete och de åtgärder genom vilka vi skapar en mer hållbar värld.

Med programmet som ett av våra verktyg strävar vi efter förändring. Utifrån forskningen vet vi att jorden nu värms upp snabbare än vad som förutspåts och att vi behöver omedelbara och beslutsamma klimatåtgärder. Bara genom att samarbeta kan vi säkerställa en livsduglig planet. Det gläder mig att flera åtgärder inom ramen för universitetets hållbarhets- och ansvarsprogram redan under det första året av programmet har kunnat främjas med framgång. Aktiva anställda, forskare och studenter vid universitetet omvandlade nya campusområden till ängar, grundade ett öppet nätverk för hållbarhet och ansvar för hela universitetet och satsade på att utveckla vår personals hållbarhetskompetens.

Det arbete som gjorts och de initiativ som tagits under året är viktiga framsteg på vägen mot vårt mål att vara en föregångare i hållbarhet och ansvar.

HÅLLBARHETSÖVERSIKT 2022

I denna översikt presenterar vi våra viktigaste hållbarhets- och ansvarsåtgärder år 2022. Översikten är uppdelad i fem delområden inom Helsingfors universitets hållbarhets- och ansvarsarbete: strukturer och ledarskap, forskning, undervisning, samverkan med samhället samt daglig verksamhet.

Som en av årets höjdpunkter publicerade vi Programmet för hållbarhet och ansvar 2022–2024. I den här översikten visar vi vilka framsteg vi har gjort i åtgärderna under programmets första genomförandeår. Programmet följs aktivt upp i enlighet med universitetets modell för kvalitetsledning Plan-Do-Check-Act tillsammans med de ansvariga enheterna. Tack vare uppföljningen kan vi reagera på eventuella utmaningar i samband med genomförandet av åtgärderna, samtidigt som vi får möjlighet att genomföra nya idéer.

Programmet följdes upp genom besök i ledningsgrupperna för Universitets-servicens enheter samt i råden under våren 2023. Uppföljningsomgången gav oss en allmän överblick över vilka framsteg vi gjort hittills inom de prioriterade områden för hållbarhet och ansvar som vi har valt och i de enskilda åtgärderna. Framskridandet av åtgärderna har vi i denna översikt beskrivit med

färgkoder och i ord. Vi betonar att färgkoderna och den verbala beskrivningen inte nödvändigtvis säger hela sanningen om varje åtgärd, utan de är snarare vägledande uppskattningar. Det viktigaste är aktiv uppföljning av åtgärderna och en öppen diskussion mellan och inom olika enheter, inte att fokusera på färgkoderna i sig.

Utöver uppföljningen av åtgärderna inom ramen för programmet för hållbarhet och ansvar presenterar vi i denna översikt även andra viktiga åtgärder inom hållbarhet och ansvar 2022. Vi beskriver till exempel hur vi har reagerat på kriget i Ukraina och på höstens energispartryck och lyfter fram vår tvärvetenskapliga forskning och våra insatser för att stärka studenternas och personalens hållbarhetskompetens.

Trots de många exemplen presenteras dock här endast en del av allt hållbarhets- och ansvarsarbete vid vårt universitet. Vi hoppas att denna översikt ger en heltäckande översikt över vad Helsingfors universitet gör inom hållbarhet och ansvar samt hur vi för närvarande följer hållbarhets- och ansvarsarbetet och vilka utvecklingspunkter vi identifierar i arbetet.

FN:S MÅL FÖR HÅLLBAR UTVECKLING OCH UNIFI:S TESER OM HÅLLBAR UTVECKLING OCH ANSVARSFULLHET UTGÖR GRUNDEN FÖR VÅRT ARBETE

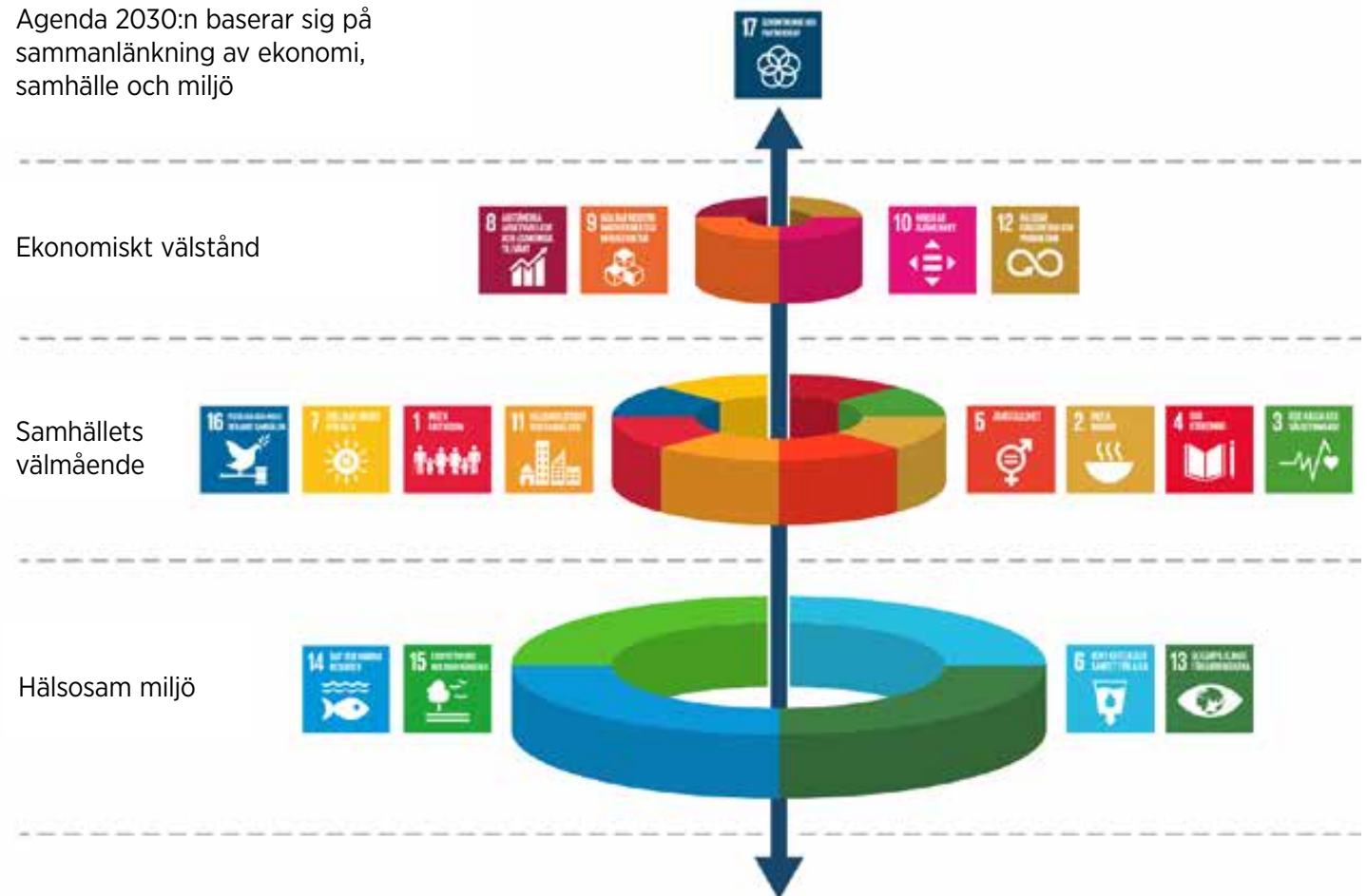
Enligt vår strategi baserar vi vårt hållbarhetsarbete på FN:s mål för hållbar utveckling. Vi har förbundit oss till att i vårt arbete främja alla FN:s 17 mål för hållbar utveckling. Under åren 2022–2024 satsar vi särskilt på följande mål:

- ♦ God utbildning för alla (mål 4)
- ♦ Hållbar industri, innovationer och infrastruktur (mål 9)
- ♦ Bekämpa klimatförändringarna (mål 13)
- ♦ Genomförande och globalt partnerskap (mål 17)

Utöver FN:s mål utgör UNIFI:s teser om hållbar utveckling och ansvarsfullhet ramarna för Helsingfors universitets hållbarhetsarbete. Med hjälp av de gemensamt definierade tolv teserna strävar finländska universitet efter att främja hållbarhetsomställningen som en enad front.

Läs mer på [universitetets webbplats](#).

Agenda 2030:n baserar sig på sammanlänkning av ekonomi, samhälle och miljö

AXPLOCK FRÅN ÅR 2022

-
- Vi uttryckte gemensamt vårt stöd för Ukraina och dess universitet och fördömde Rysslands krigshandlingar i landet.
 - Vi publicerade ett program för hållbarhet och ansvar 2022-2024.
 - Vi ordnade konferensen Sustainability Science Days tillsammans med Aalto-universitetet.
 - Den nya kommittén för hållbarhet och ansvar inledde sin verksamhet.
 - Ängsförsök på flera grönområden på Campus Vik.
 - Fakulteterna utnämnde sina egna prodekaner med ansvar för hållbarhet och ansvar som första universitet i Finland.
 - Vi publicerade en liten studiehelhet om hållbarhet.
 - Vi lanserade ett nätverk för hållbarhet och ansvar som är öppet för alla vid universitetet.
 - Vi anslöt oss som grundande medlem i nätverket Nature Positive Universities.
 - Evenemangsserien Ny riktning genomfördes i Tankehörnan.

FRÄMJANDET AV MÅLEN FÖR HÅLLBAR UTVECKLING I SIFFROR

Vi placerade oss på
90.e
plats i den internationella rankingen
QS Sustainability Ranking.

167 500

euro i donationer till studenter och forskare som flyr kriget i Ukraina.

Mål 1: Utrota all form av fattigdom överallt.

2,70 €

euro för en leftover-lunch från Unicafe-restaurangerna.

Mål 2: Utrota hunger, säkerställa matsäkerhet och förbättrad nutrition och förespråka hållbart jordbruk.

150 000

kilometer färdades av personalen i kilometertävlingarna.

Mål 3: Garantera ett hälsosamt liv och uppmuntra välmående för alla åldrar.

41 965

personer utvecklade sin kompetens inom ramen för det kontinuerliga lärandet vid Helsingfors universitet.

Mål 4: Garantera en inkluderande, rättvis utbildning av god kvalitet och uppmuntra möjligheter till livslångt lärande för alla.

52,6 %

procent av undervisnings- och forskningspersonalen är kvinnor.

Mål 5: Uppnå jämställdhet och förstärka alla kvinnors och flickors rättigheter och möjligheter.

375

nya unisextoaletter i universitetets lokaler.

Mål 6: Garantera tillgång till och ett hållbart användande av vatten och sanitet för alla.

2 259

MWh har inbesparats med energi-effektivitetsåtgärder.

Mål 7: Garantera tillgång till prisvärd, pålitlig, hållbar och modern energi för alla.

300

personer deltog i utbildningar relaterade till inklusion av personer med funktionsvariation.

Mål 8: Uppmuntra en fortsatt inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt, fullt och produktivt arbete och anständiga jobb.

93

uppfinningsanmälningar och 30 patentansökningar.

Mål 9: Bygga upp en hållbar infrastruktur, förespråka inkluderande och hållbar industrialisering och främja innovation.

600

Över 600 anställda, forskare och studenter vid universitetet undertecknade ett antirasistiskt upprop.

Mål 10: Minska ojämlikheter inom och mellan länder.

154

forskare från olika vetenskapsområden är del av Stadsforskningsinstitutet Urbaria.

Mål 11: Göra städer och mänskliga bosättningar inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara.

1 109

möbler eller möbelhelheter har sålts via tjänsten Kiertonet.

Mål 12: Garantera hållbara konsumtions- och produktionsmönster.

28

högskolor deltar i nätverket Climate University som drivs av Helsingfors universitet.

Mål 13: Utan dröjsmål agera för att bekämpa klimatförändringen och dess inverkan.

120

år av marin forskning på Tvärminne forskningsstation.

Mål 14: Bevara och nyttja haven och marina resurser på hållbart vis.

6

grönområden som del av ängsförsöken på Campus Vik.

Mål 15: Skydda, återställa och uppmuntra till hållbar användning av ekosystemen på land, hantera skogen hållbart, bekämpa ökenspridning, stoppa och återställa landdegradering och stoppa förlusten av biologisk mångfald.

12

prodekaner med ansvar för hållbarhet och ansvar.

Mål 16: Uppmuntra fredliga samhällen, tillgodose tillgång till rättvisa för alla och bygga effektiva, ansvariga och inkluderande institutioner på alla nivåer.

Över 1 300

registrerade deltagare i konferensen Sustainability Science Days från varje kontinent och 54 länder.

Mål 17: Stödja verkställandet av hållbar utveckling i större utsträckning och återuppta det globala partnerskapet för hållbar utveckling.

FRÄMJANDE AV HÅLLBARHET GENOM GRANSKNING AV STRUKTURER OCH LEDNING

Förutsättningarna för hållbarhet och ansvar skapas genom strukturer i vardagen. Vårt mål är att integrera hållbarhet och ansvar som en del av all vår verksamhet, och att göra detta arbete mer systematiskt som en del av våra administrativa strukturer och arbetssätt. I programmet för hållbarhet och ansvar 2022–2024 har vi fastställt prioriteringar och tillhörande åtgärder samt ansvarsområden och mått för att uppnå våra mål.

STRUKTURER OCH LEDARSKAP

PRIORITERINGAR 2022–2024

- Målsättningar och mått
- Verksamhetsstyrning
- Möjligheter till hållbarhetsarbete

Under året gjorde vi framsteg inom utvalda prioriterade områden för strukturer och ledarskap enligt planerna: Vi grundade bland annat en hållbarhetsfond, integrerade hållbarhetsteman som en del av rektorns målförhandlingar och lanserade ett nätverk för hållbarhet och ansvar som är öppet för alla vid universitetet. Arbetet med att integrera hållbarhet och ansvar i alla våra strukturer är alltså på god väg.

Framskridandet i åtgärderna inom strukturer och ledning beskrivs närmare i tabellen på sidan 13 i översikten.

- ♦ **Fakulteterna utnämnde prodekaner med ansvar för hållbarhet och ansvar, de första i sin historia.** Vi var det första universitetet i Finland att ha en egen prodekanus med ansvar för hållbarhet och ansvar vid varje fakultet. Prodekanerna främjar universitetets hållbarhets- och ansvarsarbete på fakultetsnivå och lyfter bättre fram de olika fakulteternas perspektiv på universitetsnivå.

Prodekanus med ansvar för hållbarhet och ansvar vid Statsvetenskapliga fakulteten, docenten i allmän statslära **Hanna Wass** anser att hållbarhetsledning är relevant för samhällsutvecklingen även i större utsträckning:

Veikko Somerpuro

“Det politiska systemets förmåga att reagera på kriser som hotar hela mänskligheten är avgörande för demokratins överlevnad. För att stävja klimatförändringen och utarmningen av naturen, stärka tryggheten och hindra att den ekonomiska och sociala ojämlikheten ökar krävs en långsiktig politik och globalt delade lösningar. Det är viktigt att vår förståelse av helheten av hållbarhet och ansvar innefattar främjandet av en demokratiskt hållbar övergång både i samhället och i universitetets eget beslutsfattande, där prodekanerna har en viktig roll.”

- ♦ I slutet av året firade universitetet sitt **30-åriga trepartssystem**. Universitetet övergick i kollegiala beslutsfattande organ till en trepartsmodell 1992 då den nya lagen om Helsingfors universitet trädde i kraft.
- ♦ **Universitetets demokratiutredning** bereddes under hösten och resultaten blev klara i början av år 2023. Temat för utredningen var de anställdas, forskarnas och studenternas upplevda påverkansmöjligheter och delaktighet vid Helsingfors universitet.
- ♦ Vi utvecklade aktivt vår rapportering om hållbarhet och ansvar. **Vi publicerade våra första sammanställda rapporter om hållbarhets- och ansvarsåtgärderna** för förra strategiperioden samt för 2021.

Veikko Somerpuro

- ♦ Under året främjade vi **tre strategiska hållbarhetsprojekt**: Genomförandeprojektet för programmet för hållbarhet, projekt för ett koldioxidneutralt universitet 2030 och projektet för stärkt hållbarhetskompetens.
- ♦ I november lanserade vi ett **nätverk för hållbarhet** och ansvar som är öppet för alla vid universitetet. Vi fortsatte också att arbeta i redan inrättade interna arbetsgrupper, såsom det 2021 inrättade **nätverket för miljösäkerhet**.
- ♦ Det 2021 grundade **etiska expertrådet** fortsatte sin verksamhet. Rådet har bland annat diskuterat uppdateringen och tillämpningen av etiska principer, forskarnas och universitetets möjligheter att samarbeta internationellt i vissa projekt och etiska frågor som gäller artificiell intelligens. På förslag av rådet inrättades en **forskningsetisk kommitté för naturvetenskapliga forskningsområden**. De nya forskningsetiska kommittéerna tillsattes av kanslern från början av 2022 och inledde sin verksamhet i enlighet med rådets förslag.

Så framskred våra åtgärder inom området **strukturer och ledarskap** i programmet för hållbarhet och ansvar:

EXEMPEL PÅ VIKTIGASTE ÅTGÄRDER		STATUS	MÅLSATT TIDSPLAN
Mål och mätare			
Vi kommer att publicera ett program för hållbarhet och ansvar för varje period för genomförandeplanen. Programmet ska klargöra universitetets centrala mål och åtgärder i fråga om hållbarhet och ansvar och även redogöra för ansvariga enheter och personer, samt främja transparensen i vårt arbete för hållbarhet och ansvar.	▲	Nästa program för hållbarhet publiceras 2025	
Vi utvecklar hållbarhets- och ansvarsrapporteringen genom att årligen publicera en hållbarhets- och ansvarsrapport som redovisar för de åtgärder som universitetet har vidtagit. De viktigaste resultaten rapporteras årligen till rektor och prorektorerna. De viktigaste hållbarhets- och ansvarsåtgärderna sammanfattas dessutom i universitetets årsberättelse.	▲	Årligen från 2022	
Hållbarhet och ansvar ska vara ett bestående tema i målförhandlingarna mellan rektor och enheterna.	▲		
Diskussioner om referensramen för hållbarhet och ansvar ska införas årligen på ärendelistorna för universitetets kommittéer och råd. I samband med den årliga översikten granskar kommittéerna och råden särskilt implementeringen av Unifis teser om hållbar utveckling och ansvarsfullhet samt universitetets program för hållbarhet och ansvar och bedömer utvecklingsbehoven inom sitt eget område.	▲		
Vi utreder hur hållbarhets- och ansvarsperspektivet bättre kan kopplas till universitetets kvalitetssäkringsarbete och kvalitetstänk. Vi utreder vilka mätare för hållbarhet och ansvar som lämpar sig för universitetet.	▶	Senast 2025	
Vi deltar i den årliga Times Higher Education (THE) Impact Ranking.	▲	2022	
Vi bildar Hållbarhetsfonden vid Helsingfors universitet för att stödja hållbarhetsrelaterad forskning, undervisning och samverkan med samhället.	▲		
Verksamhetsstyrning			
Vi utreder hur bedömningen av hållbarhet och ansvar bättre kan integreras i universitetets projektplanering och projektrapportering.	▶	Senast 2024	
Vi utreder hur bedömning av hållbarhet och ansvar kan inkluderas i de strategiska portföljöversikterna inom universitetets projektledning.	▶		
Vi utvecklar enheternas riskbedömning av hållbarhet och ansvar.	▶	Senast 2025	
Möjligheter till hållbarhetsåtgärder			
Vi vidareutvecklar sådana funktioner inom universitetets nätverk för hållbarhet och ansvar som möjliggör att gemenskapen främjar FN:s mål för hållbar utveckling i praktiken. Vi engagerar universitetets alumner i nätverksverksamheten och försöker hitta metoder för att främja hållbarhet och ansvar tillsammans med våra alumner. Vi uppmuntrar till diskussion, reflektion och verksamhet som berör och främjar hållbarhet.	▶	2022–2024	
Vi främjar hållbarhet och ansvar tillsammans med studentkåren och försöker hitta metoder att ytterligare främja hållbarhet och ansvar tillsammans med våra studenter.	▶		
Vi utvecklar campusodlingen tillsammans med Kampusviljely ry och studentkåren.			

- ▲ Genomfört
- ▶ Framskrider enligt plan
- ▼ Hittills inte förts vidare

GENOM FORSKNING MOT HÅLLBARHETS- OMSTÄLLNINGEN

Genom vetenskap och forskning får vi ny kunskap och kan utifrån den fatta mer hållbara beslut. Via besluten blir också vår samhällspåverkan bredare. Vi värnar om dialog inom forskningen och knyter samman vår verksamhet med olika sätt att veta. Vi producerar kultur- och informationskapital som förutom forskning också bygger på ärlighet, tolerans och livslångt lärande. Till forskningens hållbarhet hör därutöver att följa principerna för vetenskaplig praxis, stödja principerna för öppen vetenskap och främja ett mångfacetterat globalt perspektiv i strävan efter lösningar på hållbarhetsutmaningarna.

Vi har förbundit oss till att i en anda av globalt ansvar bygga upp en mer hållbar framtid genom att ta fram kunskap som kan användas för att utveckla lösningar på såväl lokala som globala problem. Vi ökar kunskap som gynnar samhället genom ansvarsfull och etisk forskning under förhållanden och i forsknings- och undervisningsmiljöer som är trygga för alla.

FORSKNING

PRIORITERINGAR 2022–2024

- Hållbarhetsforskning och globala partnerskap
- En trygg forsknings- och undervisningsmiljö
- Ansvarsfull forskning

Under året gjorde vi framsteg inom utvalda prioriterade områden för forskningen i enlighet med våra förväntningar och nådde till exempel följande mål: vi ökade till exempel antalet strategiska doktorandanställningar i tvärvetenskapliga teman inom hållbar utveckling genom att anställa tio tvärvetenskapliga doktorander som fokuserar på dessa teman, vi stärkte våra globala partnerskap genom att inrätta ett utbytesprogram för unga forskare som arbetar vid afrikanska universitet och vi medverkar i att skydda hotade forskare genom nätverket Scholars at Risk.

Framstegen i fråga om åtgärder för forskning beskrivs närmare i tabellen på sidan 25 i översikten.

Bild 1. HELSUS publikationer 2020–2022, cwordanalys, VOSviewer, data: Web of Science

VI SÖKER LÖSNINGAR PÅ UTMANINGARNA MED URBANISERINGEN OCH VÄLFÄRDEN

Stadsforskningsinstitutet **Urbaria** är en nätverksbaserad tvärvetenskaplig aktör som sammanställer Helsingfors universitets interna stadsforskning och utvecklar samhällssamverkan inom stadsforskningen.

Urbaria Postdoc Forum, finansierad av Helsingfors, Esbo och Vanda, är en grupp av forskardoktorer inom mångvetenskaplig stadsforskning. Under den sista rekryteringsrundan 2022 rekryterades postdoc-forskare för att studera stadsekologi och mångfald, urbant boende och migration samt hållbar rörlighet och artificiell intelligens.

Som teman för **Urbaria Summaries Series** var bland annat stadsskolor och social utsatthet, fattigdom i Helsingfors och stadsrelaterade betydelser i webbdiskussionerna. Urbaria Summaries Series” är en populär serie som publicerar Urbarias forskningssammanfattningar och korta tematiska forskningsöversikter. Publikationerna gynnar både beslutsprocessen i städerna och intressentverksamheten.

4

fakulteter

154

forskare från olika vetenskapsområden

80

olika forskningsprojekt

Urbarias forskare tog fram

286

publikationer och höjde det totala antalet sampublikationer vid institutet till

1 110

CENTRET FÖR ATMOSFÄRVETENSKAP INAR

Den högklassiga forskningen vid Centret för atmosfärvetenskap INAR stärker forskningen om atmosfären och miljön nationellt och internationellt och tar fram forskningsdata för samhällets behov. Centret forskar på såväl molekylärnivå som global nivå och fokuserar i synnerhet på klimatförändring, luftkvalitet, biogeokemiska kretslopp och processer i ekosystem.

- ◆ Nationella samarbetspartner är Meteorologiska institutet, Östra Finlands universitet och Tammerfors universitet.
- ◆ **Över 250 medlemmar** inom fysik, kemi, meteorologi, forstvetenskap, miljövetenskap och samhällsvetenskap.

Tabell 2. INAR publikationer 2020–2022

Källa: Tuhat 24.3.2023

Publikationstyp	2020	2021	2022
Vetenskapliga referentgranskade publikationer (A, C)	288	337	311
Publikationer som syftar till samhällspåverkan (B, D, E)	22	39	17

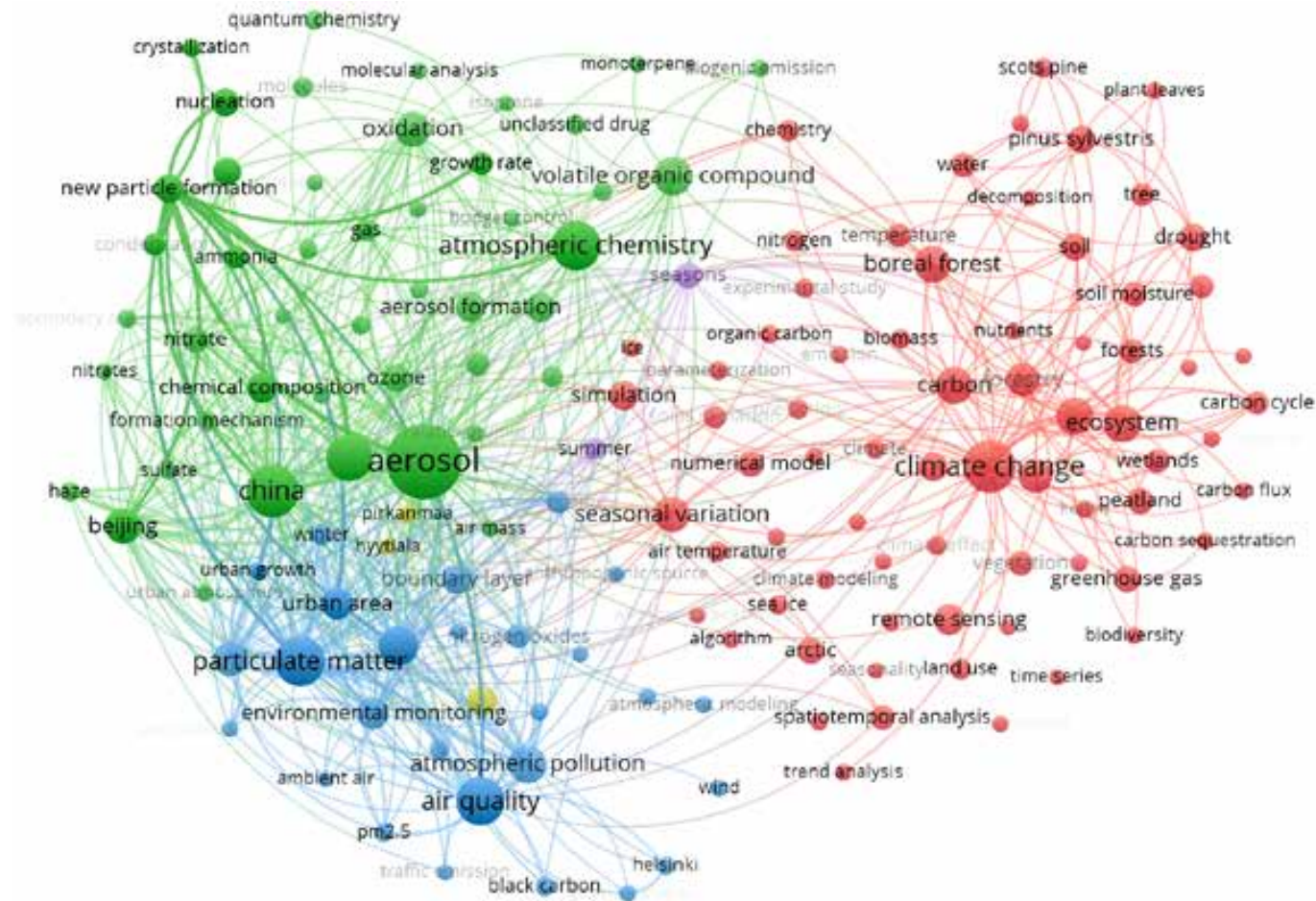

Bild 2. INAR publikationer 2020–2022, cowordanalysis, VOSviewer, data: Scopus

INAR har drivit betydande forskning om klimat- och hållbarhetsfrågor år 2022. Detta syns väl i en cowordanalysis baserad på publikationerna. I analysen kan tre centrala sammankopplade forskningsteman urskiljas: ekosystemens processer och växelverkan mellan ekosystemen och klimatet (röd färg), atmosfäriska processer och samspel mellan små atmosfäriska partiklar (aerosoler) och klimatet (grön färg), samt utsläpp från mänsklig verksamhet och kopplingar mellan luftkvaliteten och klimatet (blå färg).

Du kan läsa mer om analysen på vår [webbplats](#) (på engelska).

ACCC UTVECKLAR PRAKTISKA LÖSNINGAR SOM BASERAR SIG PÅ VETENSKAPLIG FÖRSTÅELSE AV ATT BEKÄMPA KLIMATFÖRÄNDRINGEN

Flaggskeppet **Atmosphere and Climate Competence Center** (ACCC), som leds av Centret för atmosfärvetenskap INAR fokuserar på forskning om klimatet och atmosfären och dess slagkraft i samhället. Nya initiativ på forskningssidan var till exempel **projektet ForClimate** om skogarnas roll i klimatiförändringen och den tvärvetenskapliga helheten **Interactions of Earth Components (InterEarth)**, där samverkan och återkopplingsmekanismerna mellan jordens olika komponenter - biosfären, hydrosfären, litosfären och atmosfären - undersöks ur miljöforskningens perspektiv.

Därutöver medverkar ACCC till exempel i **projektet Climademy** som bygger en europeisk akademi om klimatiförändringen för lärare.

Nätverket Safer Climate grundades för att stärka samverkan mellan forskningen, konsten och medborgarsamhället.

Tillväxten av ACCC:s samarbetsnätverk fick också stöd av bland annat den vetenskapliga konferensen vid Tammerfors universitet med hundratals deltagare, evenemanget Data as the basis for policy, innovation and education vid COP27-mötet samt valet av professor Markku Kulmala ACCC:s chef, till medlem av rådet The World Academy of Sciences (TWAS).

GEMENSAM HÄLSA – ONE HEALTH-PRINCIPEN SER MÄNNISKANS OCH DJURENS HÄLSA I ETT GEMENSAMT SAMMANHANG

HOH Helsinki One Health är ett forskningsnätverk som fokuserar på människans och djurens gemensamma hälsa och som grundades för att stödja och samordna områdets forskning vid Helsingfors universitet. Nätverket fokuserar på samspelet mellan djur- och människopopulationers hälsa i en snabbt föränderlig miljö.

Tabell 4. HOH publikationer 2020–2022

Källa: Tuhat 24.3.2023

Publikationstyp	2020	2021	2022
Vetenskapliga referent-granskade publikationer (A, C)	255	305	260
Publikationer som syftar till samhällspåverkan (B, D, E)	45	44	14

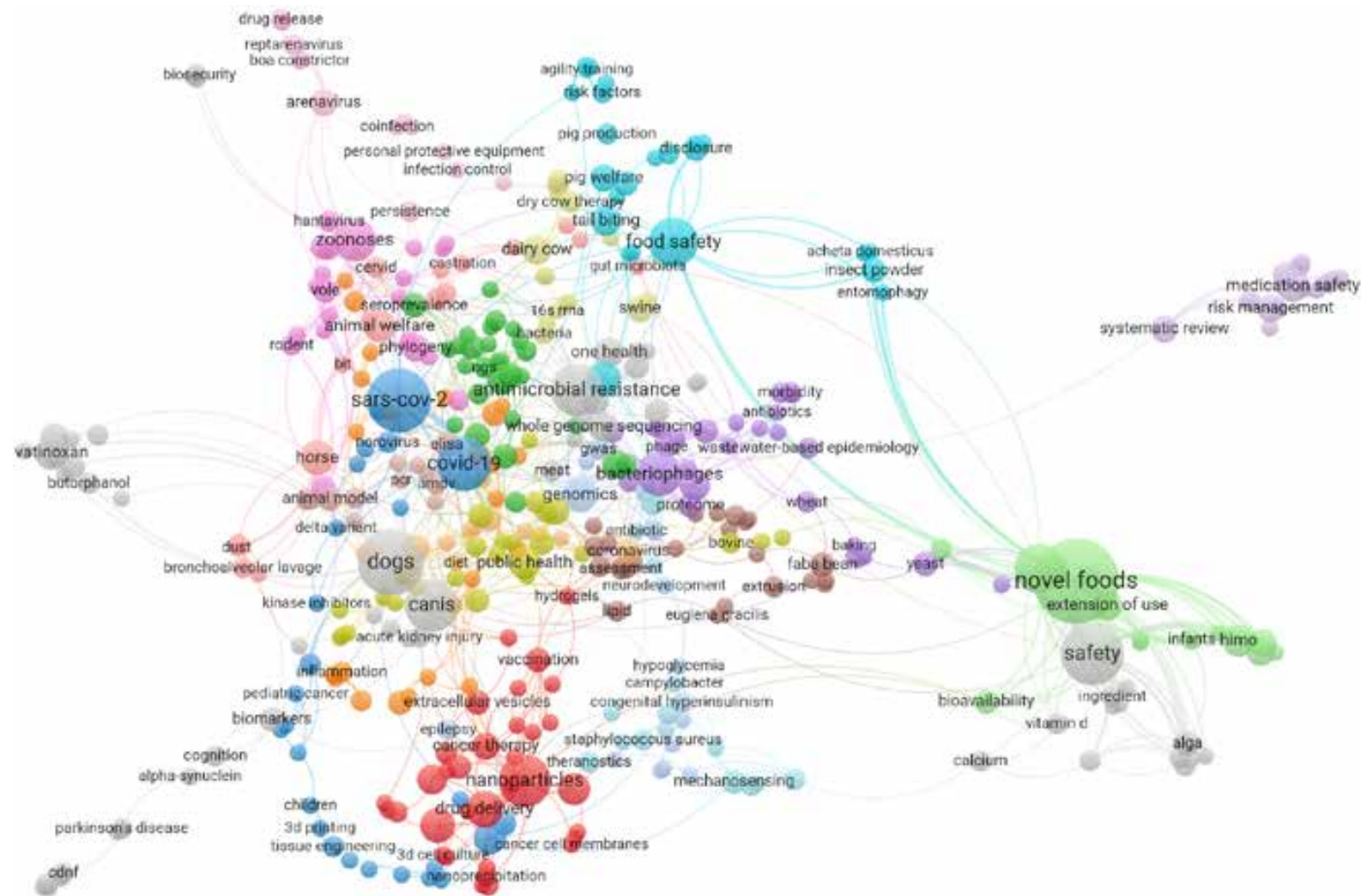

Bild 4. HOH publikationer 2020–2022, cwordanalys, VOSviewer, data: Scopus

Du kan läsa mer om analysen på vår [webbplats](#) (på engelska).

INTERNATIONELLT SAMARBETE INOM FORSKNING

Afrikaprogrammet

Vi startade ett program som anknyter till vårt Afrikaprogram och som stöder begåvade unga afrikanska forskare och för dem samman med toppforskare vid Helsingfors universitet. Syftet med programmet är att öka Afrikasamarbetet och stödja ett nytt ambitiöst samarbete inom forskning och utbildning. Totalt 22 forskare sökte till programmet, varav sex valdes ut och fick stipendier för besöksperioder på fyra till tio månader vid Helsingfors universitet.

Läs mer om forskningen: Virusforskning i Kenya kan hindra nya pandemier

På Helsingfors universitets forskningsstation i Taita i Kenya söks tvärvetenskapliga lösningar på mänsklighetens största utmaningar, såsom klimatförändringen, förlusten av biologisk mångfald och pandemier. Tack vare Weisell-stiftelsens donation håller universitetet på att bygga ett nytt viruslaboratorium med hög säkerhetsklassificering som öppnar många nya möjligheter för virusforskning.

FORSKNING OM URFOLKEN ÖVER VETENSKAPSGRÄNSERNA

Helsingfors universitets urfolksforskning prioriterar forskningsmetoder och forskningsetik bland urfolken, epistemologisk mångfald, biokulturell diversitet, rättigheter och historia samt urfolkens konst och språk. Urfolksforskningen sträcker sig över traditionella vetenskapsgränser med betoning på hållbar och etisk forskning i samarbete med urfolken.

Läs mer om urfolksforskningen.

Läs mer om forskningen: Forskning om att uppleva naturens mångfald i Amazonas

Det femåriga tvärvetenskapliga forskningsprojektet Conceptualising biodiversity in Amazonia studerar lokala upplevelser och förståelsen av biologisk mångfald med hjälp av involverande forskningsmetoder i ett lokalsamhälle i Amazonas i Brasilien.

SPETSKOMPETENS PÅ VETENSKAPLIGA OMRÅDEN INOM ARKTISK FORSKNING

Vi offentliggjorde **University of Helsinki Arctic Programme 2022–2030** där vi lägger upp vår ambition att utveckla forskning, utbildning, interaktion och internationellt samarbete i det arktiska området.

[Bekanta dig med programmet.](#)

Det arktiska området är ett av de fem forskningsteman vid Institutet för hållbarhetsvetenskap HELSUS. Temat syftar till att omsätta frågor om klimatförändringen, hållbarhet och föränderliga miljöer i praktiken genom att ge dem en tvärvetenskaplig plattform. Andra forskningsteman vid HELSUS är konsumtion och produktion, globals syd, teori och metodologi samt städer.

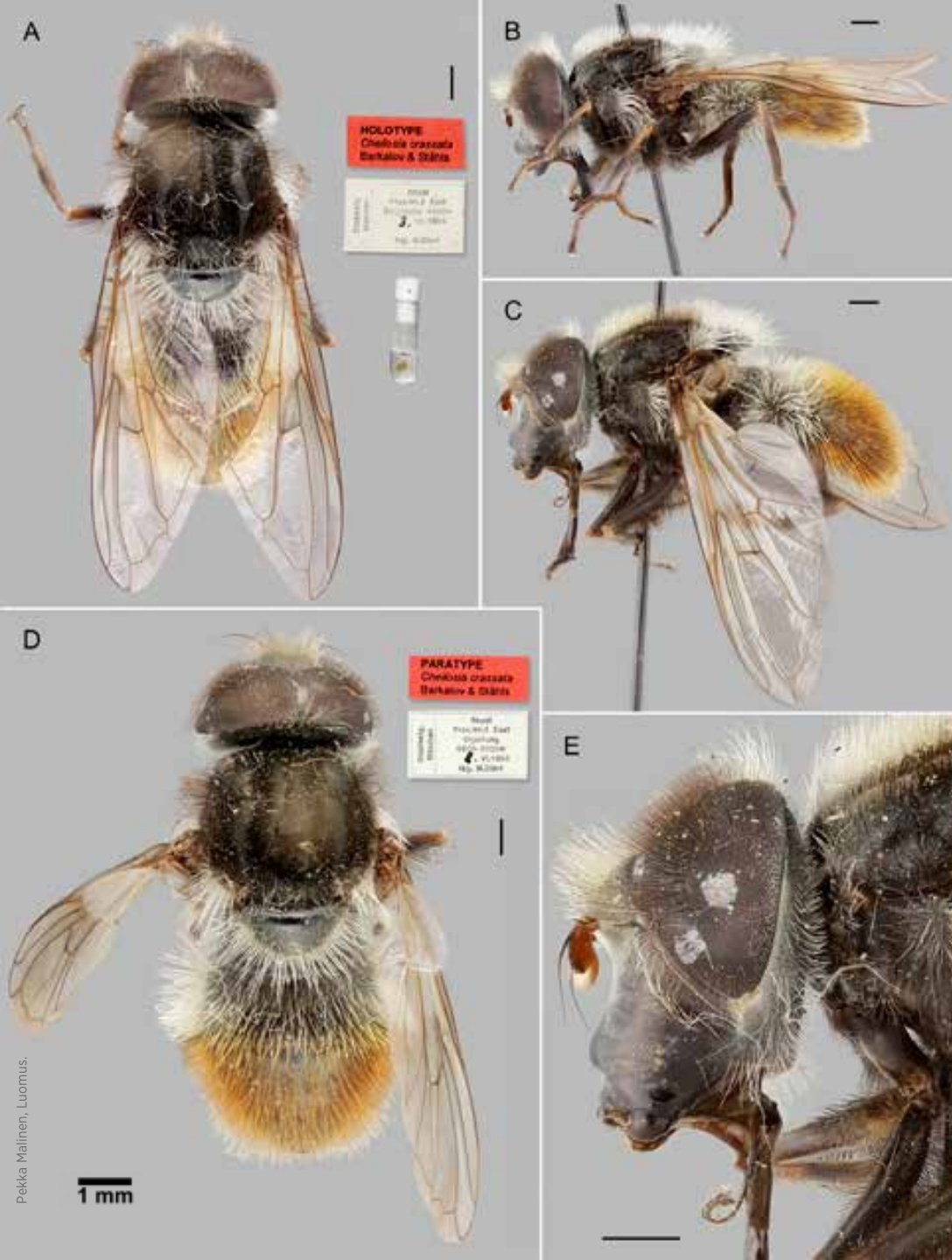

FORSKARNA SOM DRIVKRAFT FÖR HÅLLBARHETSSOMSTÄLLNINGEN

Forskningsområdet för flera nya professorer som utsågs 2022 är starkt knutet till hållbarhets- och ansvarsfrågor. Forskningsämnena handlar bland annat om stadsklimatet, partikelforskning i arktiska områden, hälsokrisen och hållbarhetsomställningen, matkulturens hållbarhet och de möjligheter som växtbaserade livsmedel erbjuder i frågor som gäller födans tillräcklighet och jämställdhet i arbetslivet.

[Läs mer på universitetets webbplats.](#)

NATURENS MÅNGFALD SYNLLIGARE

De flesta jordens arter saknar ett vetenskapligt namn. Luomus forskare fotograferar varje år dussintals arter som är nya för vetenskapen och utreder deras evolutionshistoria och systematik. Namngivna arter behövs i forskningen och samhället. Utan namn kan vi inte entydigt kommunicera vilken art vi talar om, och endast en namngiven art kan tas med i bedömningar av utrotningshot eller skyddas. År 2022 beskrevs bland annat skalbaggar, steklar, fjärilar och blomflugor. De värdefulla typexemplaren av dessa arter förvaras i Luomus samlingar.

INSATSER I ÖPPENHET OCH TILLGÅNG TILL DATA

Vi placerar oss mycket väl i den nationella uppföljningen av öppna data. På en skala från 1 till 5 fick universitetets öppenhetsnivå bedömningen 4/5, vilket också är det nationella genomsnittet bland universiteten.

Helsinki University Press (HUP) är ett öppet vetenskapligt förlag under universitetsbiblioteket och vars publikationsverksamhet har ökat och internationaliserats i snabb takt under dess två första verksamhetsår. HUP främjar öppen vetenskap och öppen publicering på ett konkret sätt och bidrar till att etablera verksamhetsmodeller för öppen publicering och föregår med gott exempel också för andra.

Universitetsbiblioteket startade i september vetenskapspodcasten **Avoimella otteella** (ung. med öppet grepp) där alla vid universitetet som använder öppna publikationskanaler utifrån sitt eget undervisnings- eller forskningsarbete får berätta vad som är väsentligt för att vetenskapen kan bli mer öppen.

Nationalbiblioteket fick ett stipendium från Alfred Kordelins stiftelse för att **förbättra tillgången till samernas språk- och kulturmateriel**. Tack vare stipendiet Suuret kulttuurihankkeet (Stora kulturprojekt) kan vi skapa ett stöd för nordsamiska i de tre digitala tjänsterna Finna, Finto och Kotoistus som upprätthålls av Nationalbiblioteket och används av många andra aktörer. Detta förbättrar synligheten och sökbarheten av det samiska informations- och kulturarvsmaterialet. Också informationssökningen på nordsamiska underlättas.

Våra framsteg i åtgärderna inom området för **forskning** i universitetets hållbarhets- och ansvarsprogram:

EXEMPEL PÅ VIKTIGASTE ÅTGÄRDER		STATUS	MÅLSATT TIDSPLAN		
Hållbarhetsforskning och globala samarbeten					
Vi stärker fakultetsövergripande projekt inom mång- och tvärvetenskaplig samt lösningsorienterad hållbarhetsforskning genom institutet för hållbarhetsvetenskap HELSUS.	▶	2022–2024			
Vi ökar antalet strategiska doktorandplatser för tvärvetenskapliga forskningsteman inom hållbar utveckling genom att anställa tio tvärvetenskapliga doktorander med inriktning på dessa teman.	▲	2022–2026			
Vi stärker våra globala partnerskap, bland annat genom att inrätta ett utbytesprogram för unga forskare vid afrikanska universitet inom ramen för målen för hållbar utveckling.	▲	2022–2025			
Vi utvecklar metoder för att följa upp och analysera forskningspublikationer om hållbar utveckling.	▶	2022–2024			
Vi koordinerar UniPID, ett internationellt samarbetsnätverk för finländska universitet, och stöder nätverkets initiativ till att bilda ansvarsfulla globala akademiska partnerskap, som bland annat ska ta fram etiska riktlinjer för akademiskt samarbete med aktörer i det globala syd.	▶	2021–2024			
Säker forsknings- och undervisningsmiljö					
Vi kommer att stödja skyddet av hotade forskare genom att arbeta inom nätverket Scholars at Risk (SAR) och via finansieringsarrangemang som anknyter till det. Helsingfors universitet är ordförande för SAR Finland 2022–2023.	▲	2022–2023			
Ansvarsfull forskning					
Vi stärker vårt stöd till akademisk personal i frågor som rör forskningsetik. Vi erbjuder webbutbildning i forskningsetik för chefer och forskare samt utbildning i ansvarsfull forskning.	▶	2022–2024			
Vi stöder aktivt ansvarsfull hantering av forskningsdata genom att tillämpa vår forskningsdatapolicy och våra dataskyddsprinciper.					
Vi stöder principerna för öppen vetenskap och forskning samt öppet lärande som en del av ansvarsfull forskning. Vi bildar ett samordningsorgan för öppen vetenskap och forskning, fastställer målen för öppen vetenskap och forskning samt fastställer regler för tillhandahållande av öppna infrastrukturer och data. Vi utnyttjar vår kompetens inom öppen vetenskap och forskning när vi utvärderar forskning och forskare.	▶	Januari 2024			

- ▲ Genomfört
- ▶ Framskrider enligt plan
- ▼ Hittills inte förts vidare

HÅLLBARHET SOM EN DEL AV UTBILDNINGEN

Kunskap och lärande tillhör alla. Vi vill utbilda personer som förändrar världen och förser studenter i alla åldrar med information, kompetens, värderingar och attityder med hjälp av vilka de kan möta de komplexa globala utmaningarna. I en anda av öppna data och livslångt lärande utvecklar vi ständigt olika möjligheter för kontinuerligt lärande. Vårt mål är att integrera hållbarhetsteman till en permanent del av alla våra utbildningsprogram och vår personals kompetens. Vi vill också verka mer och mer för undervisningen tillsammans med våra globala partner för att möjliggöra lärande och förändring över gränserna mellan länder och kontinenter.

UNDERVISNING

PRIORITERINGAR 2022-2024

- Hållbarhet i utbildningen
- Globala partnerskap
- Kontinuerligt lärande

Inom de prioriterade områdena för undervisning tog vi under året stora steg i riktning mot våra mål, och en del av åtgärderna har vi redan slutfört. Bland annat publicerade vi i samarbete med Una Europa den länge beredda studiehelheten om hållbarhet och integrerade hållbarhetsstudier som en del av undervisningsplanerna för de utbildningsprogram som börjar hösten 2023. Vi medverkade också i samarbetet One Health Early Career Champions med University of Nairobi.

Framstegen i fråga om åtgärder för undervisning beskrivs närmare i tabellen på sidan 32 i översikten.

Veljko Somerpuro

11

fakulteter

96

kandidat- och magisterprogram

30 996

examensstuderande

26 100

grundexamensstuderande

2 240

internationella examensstuderande

263

genomförde hållbarhetskursen

971

kurser i utbudet vid Öppna universitetet

105 755

studiepoäng inom kontinuerligt lärande

71

studenter i magisterprogrammet i
urbana studier och planering

193

studenter i magisterprogrammet i miljö-
förändringar och global hållbarhet

48

studenter i magisterprogrammet i
atmosfärvetenskaper

➤ NY STUDIEHELHET I HÅLLBARHET

I oktober publicerade vi en liten **studiehelhet om hållbarhet** som beretts inom ramen för UNA Europa. Den ger studenterna i olika länder möjlighet att tvärvetenskapligt bli förtrogna med principerna för hållbar utveckling.

Studiehelheten omfattar följande kurser:

1. Introduction to Sustainability 3 sp
2. Climate.now 2 sp
3. Biodiversity.now 2 sp
4. Political Economy of Sustainability 2 sp
5. Sustainability and the Arts 1 sp

[Läs mer om studiehelheten.](#)

➤ VI STÄRKTE STUDENTERNAS OCH LÄRARNAS HÅLLBARHETSKOMPETENS

Utbildningsprogrammets undervisningsplaner för åren 2023–2026 godkändes i slutet av året. I samband med planeringsarbetet **integrerades hållbarhetskompetens som en del av undervisningsplanerna för alla utbildningsprogram**, till exempel genom att integrera hållbarhetsstudier som en del av studiehelheten för expertis i examina.

Vi pilottestade Helsingfors universitets **hållbarhetskurs** för tredje gången på våren och för fjärde gången på hösten. Under året deltog totalt cirka 470 studenter i kursen.

På våren bildade vi ett **nätverk för lärare i hållbarhet** (Teachers for sustainability). Syftet med nätverket är att stärka hållbarhetsundervisningen och föra samman lärare som undervisar i hållbarhet. Till stöd för lärarna spelade vi in tre undervisningsvideor med temat "Hur integrera ny hållbarhetskompetens i universitetsutbildningen".

Läs mer om arbetet med att utveckla hållbarhetskompetensen i [bloggen Kestävyyssasiantuntijoita kouluttamassa](#) (ung. nya hållbarhetsexperter på väg).

Tuomas Uusheimo

➤ KLIMAT- OCH HÅLLBARHETSUNDERVISFÖR ALLA

Climate University är ett nätverk för universitet och yrkeshögskolor som leds av Centret för atmosfärvetenskap INAR. Climate University är ett nätverk av 28 finländska högskolor som utvecklar högskolornas klimat- och hållbarhetsundervisning. Nätverket har publicerat tio nätkurser som är öppna för alla och två nya är på kommande 2023–24.

➤ HÅLLBARHET INTEGRERAD I STUDIERNÄ – EXEMPEL PÅ KURSER

På kursen **Geographies of Inequalities**, som hölls för tredje gången, lärde deltagarna sig diskurs i hållbar utveckling och analytiskt tänkande. I sina grupparbeten behandlade studenterna komplicerade gränsöverskridande kopplingar som skapar ojämlikhet, exempelvis global kaffeproduktion, energi som en nationell säkerhetsfråga och transnationella problem med elektroniskt avfall.

På kursen **Studiefärdigheter** som ordnas för alla examensstuderande av Centret för universitetspedagogik (HYPE) fokuserade deltagarna på att främja och stödja välbefinnandet i studierna, utveckla studiefärdigheterna och därigenom också på att stödja studierna.

➤ LÄRARNÄ SOM DRIVKRAFT FÖR HÅLLBARHETSOMSTÄLLNINGEN

Laura Riuttanen, universitetslektor i atmosfärvetenskap, främjar hållbarhetsomställningen i och utanför nätverket Una Europa.

”Våra samhällen behöver nu en verklig förändring. Forskningen är naturligtvis mycket viktig – det är viktigt att vi har tillförlitlig information och att det skapas ny kunskap, men jag anser att undervisning framför allt är det rätta sättet att förändra våra samhällen. Varje år undervisas tusentals studenter vid våra universitet. Jag tror att universiteten verkligen kan fungera som drivkraft för hållbarhetsomställningen om den kunskap som de tar fram kombineras med utbildning av tusentals studenter.”

[Läs mer om Lauras arbete på universitetets webbplats.](#)

➤ VETENSKAPSFOSTRAN PÅ FORSKNINGSSTATIONER OCH CAMPUS

Tvärminne zoologiska station erbjuder uppgifter i **havsforskning för barn- och ungdomsgrupper i olika åldrar** samt för vuxna. Vetenskapsfostran vid Tvärminne zoologiska station är en del av den globala strävan att stärka kunskapen om haven, dvs. att öka medvetenheten och förståelsen om oceanernas och havens betydelse som en del av FN:s havens decennium 2021 - 2030 "The Decade of Ocean Science for Sustainable Development".

Värriö forskningsstation har sedan våren 2022 erbjudit gymnasierna i Salla, Savukoski och Sodankylä **klimat- och miljöundervisning** som med stöd av Finlands Kulturfond från och med hösten 2023 utvidgas till att omfatta läroanstalter på andra stadiet i hela Östra, Norra och Fjäll-Lappland. Undervisningen genomförs som fältkurser vid forskningsstationerna i Värriö och Kilpisjärvi. Kurserna behandlar klimatförändringen, naturen och naturresursfrågorna ur norra Finlands synvinkel och syftar till att öka den regionala jämlikheten i tillgängligheten till Helsingfors universitet och forskningsbaserad kunskap.

Vi ordnade ett **äventyrligt konstläger för barn** i botaniska trädgården i Guntäkt. Under lägret besöktes Guntäkt botaniska trädgård, skapades konstverk, diskuterades naturens mångfald och ex situ-bevarande av växter (bevarande utanför artens naturliga livsmiljö) samt tränades stadsäventyrs- och naturfärdigheter.

Som en ny arena för vetenskapsfostran öppnades en Pop-Up-balkong på fjärde våningen vid Naturvetenskapliga museet. Balkongen ger efterlängtat extra utrymme för de varierande utställningarna. Första utställningen på balkongen byggdes i nära samarbete med Tvärminne biologiska station och till ära av stationens 120-årsjubileum.

Våra framsteg i åtgärderna inom området för **undervisning** i universitetets hållbarhets- och ansvarsprogram:

EXEMPEL PÅ VIKTIGASTE ÅTGÄRDER		STATUS	MÅLSATT TIDSPLAN	
Hållbarhet inom utbildning				
När vi utarbetar undervisningsplanerna för perioden 2023–2026 utarbetar vi gemensam praxis och gemensamma anvisningar för att stärka vår hållbarhetskompetens. Hållbarhet och ansvar integreras i modellen för akademiska expertfärdigheter.	▲	2022	 	
Vi genomför ett projekt för att främja hållbar utveckling i undervisningen, där utbildningsprogrammen tar fram metoder för att inkludera hållbarhetsteman i sin utbildning. Projektet hjälper utbildningsprogrammen att tillämpa riktlinjerna för hållbarhet i det praktiska arbetet med undervisningsplanerna, och uppmuntrar fakulteterna och utbildningsprogrammen att genomföra gemensam tvärvetenskaplig hållbarhetsundervisning.	▶	2022–2024		
Vi stärker den pedagogiska kompetensen hos lärarna samt ledarna för utbildningsprogrammen genom att beakta FN:s mål för hållbar utveckling samt genom att planera en kurs i akademiska expertfärdigheter och konstruktivt länkad undervisning som riktar sig till lärare, samt genom att omforma utbildningen av pedagogiska universitetslektorer och undervisningsplanen för universitetspedagogik.	▶			
HELSUS Co-Creation Lab, där magisterstuderanden kan granska centrala hållbarhetsutmaningar i sitt pro gradu-arbete tillsammans med sina samarbetspartner, ordnas årligen.	▶			
Globala partnerskap				
Vi genomför programmet One Health Early Career Champions i samarbete med universitetet i Nairobi.	▲	2021–2022	 	
Vi stärker vårt jämlika samarbete med våra partner i det globala syd genom globala pilotprojekt, såsom Global Innovation Network for Teaching and Learning (GINTL), som bidrar till att lösa globala utbildningsutmaningar.	▶	2021–2024		
Vi koordinerar UniPID, det internationella samarbetsnätverket för finländska universitet. I verksamheten ingår planering av samarbetsbaserade webbkurser tillsammans med samarbetspartners i det globala syd.	▶			
Kontinuerligt lärande				
Inom ramen för nätverket Una Europa utvecklar vi ett program för hållbar utveckling som grundar sig på mikro-inläring. Programmet ingår i vårt utbildningsutbud inom kontinuerligt lärande.	▲	Vuoteen 2023 mennessä	 	
Vi utvecklar aktivt vårt utbud av kontinuerligt lärande samt samarbetet med andra högskolor. Vi förbinder oss att samordna och utveckla nätverket Klimatuniversitetet (Climate University) och erbjuder nätverkets kurser till våra studenter. Vi stöder bildandet av ett nationellt nätverk för utbildning inom biologisk mångfald.	▶	2022–2024		
Vi utvecklar personalens kompetens inom hållbarhet genom programmet Ansvarsfullt universitet. Programmet kommer att få två nya avsnitt: hållbarhet och ansvar i universitetets verksamhetsmiljö, och en MOOC-kurs med hållbarhetstema för personalen. Personalen kommer erbjudas möjlighet att delta i utbildningsprogrammet Ett jämlikt universitet.	▶			

- ▲ Genomfört
- ▶ Framskrider enligt plan
- ▼ Hittills inte förts vidare

SAMARBETE FÖR EN MER HÅLLBAR VÄRLD

För att det ska vara möjligt att svara på dagens globala utmaningar krävs samarbete mellan olika aktörer och sektorer i samhället. Som universitet identifierar vi vårt ansvar och våra möjligheter att påverka samhället. Vi vill på ett ansvarsfullt sätt främja såväl lokala, regionala och nationella som internationella samarbetsformer och partnerskap och göra forskningsbaserad kunskap en allt större del av det samhälleliga beslutsfattandet.

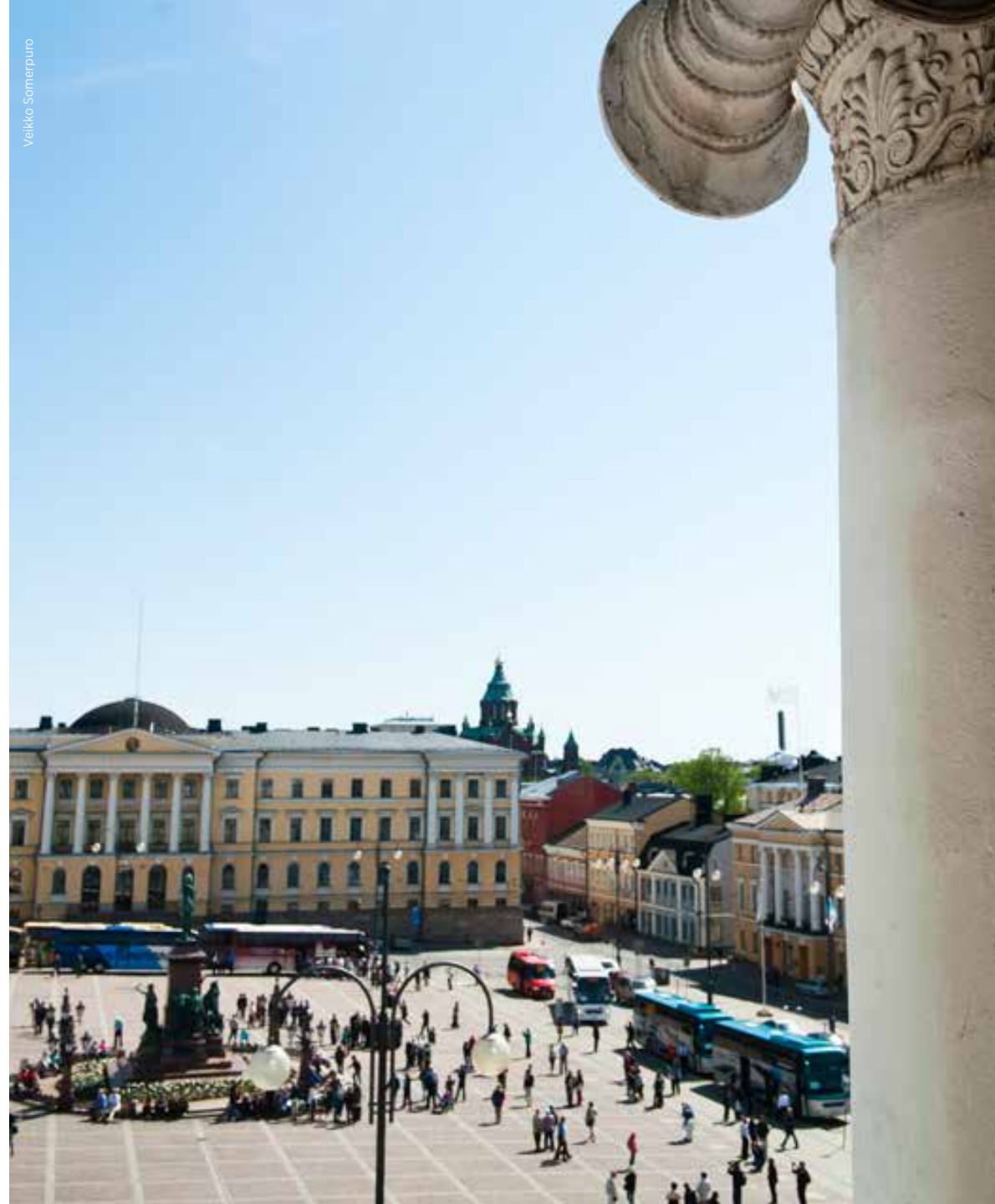

SAMHÄLLSSAMVERKAN PRIORITERINGAR 2022-2024

- Forskningsbaserad kunskap i beslutsfattandet
- Ansvarsfulla partnerskap
- Nationellt och internationellt samarbete

I fråga om de valda prioriteringarna inom samhällssamverkan var de framsteg vi gjorde i många avseenden planenliga. Vi strävade efter att öka kunskapen om forskningsbaserad kunskap genom att under året ordna flera evenemang med hållbarhetstema som var öppna för alla. Vi integrerade hållbarhets- och ansvarstemat i större utsträckning i all kommunikation vid universitetet. Vi ordnade den årliga konferensen Sustainability Science Days tillsammans med Aalto-universitetet. För att förstärka ansvarsfulla partnerskap uppdaterade vi de etiska anvisningarna för företagssamarbete. Därutöver skapade vi alternativ för att främja innovationer med hållbarhetstema. Däremot uppnådde vi exempelvis inte helt och hållet vårt mål att förbättra riskbedömningen och riskhanteringen i det internationella samarbetet före utgången av året. Satsningar för att främja detta behövs därför i framtiden.

Framstegen i fråga om åtgärder för samhällssamverkan beskrivs närmare i tabellen på sidan 48 i översikten.

Veikko Somerpuro

➤ SNABBA REAKTIONER PÅ EN ÖVERRASKANDE NATIONELL KRIS

Rysslands krigshandlingar i Ukraina skakade kollektivt alla vid universitetet. Strax efter att kriget började i mars 2022 uttryckte vi gemensamt vårt stöd för Ukraina och dess universitet och fördömde Rysslands krigshandlingar i landet. Tillsammans med andra universitet i Finland uttryckte vi vårt stöd för Ukraina via Finlands universitetsrektors råd UNIFI rf och samarbetsorganet för högskolor och universitet inom Europa EUA:s uttalande.

Exempel på våra stödåtgärder under året:

- För att stödja alla vid universitetet och upprätthålla välbefinnandet under undantagssituationen ordnades diskussionsevenemang som var öppna för alla.
- Över **280** av studenterna och personalmedlemmar vid universitetet donerade nästan **167 500 euro** till studenter och forskare som flydde undan kriget och som ville fortsätta sina studier vid Helsingfors universitet.
- Tillsammans samlade in vi mer än **32 kubik** humanitär hjälp under loppet av några dagar.
- Vi donerade **över 50 000 euro** till krigsoffren via Unicef. Därutöver donerade Universitetsapoteket totalt **20 000 euro**.
- Vi erbjöd lönesubvention åt ukrainska forskare.
- Vi erbjöd **avgiftsfria studier** åt studenter som blivit tvungna att avsluta sina högskolestudier i Ukraina på grund av kriget. Totalt beviljades 37 studierätter. En del av studenterna fick en möjlighet att fortsätta sina studier som utbytesstudenter med hjälp av stipendier.
- Avgiftsfria studierätter för öppna universitetsstudier beviljades **170 studenter**.
- Undervisnings- och kulturministeriet beviljade **250 000 euro** för ett projekt som genomfördes av Statsvetenskapliga fakulteten i syfte att utveckla utbildningsutbudet av sociala vetenskaper på engelska för behoven hos de studenter från Ukraina som flyr kriget.

Läs mer om våra åtgärder för att stödja Ukraina på universitetets webbplats.

➤ FART PÅ HÅLLBARHETSMÖJLIGHETEN GENOM INNOVATIONER OCH FÖRETAGSSAMARBETE

Vi fick en betydande donation av Helsingfors stad för att främja forsknings- och innovationsarbetet. Staden beviljade totalt **1 177 830 euro** ur sin innovationsfond för att genomföra projektet Gumtäkts innovationscampus åren 2023–2025. Målet med projektet är att utveckla innovationsmiljön vid Campus Gumtäkt som en del av Helsingfors universitets nya innovationsverksamhet och förstärka det breda forsknings- och innovationsarbete som genomförs på campus i samarbete med företag. Syftet är att skapa en plattform för artificiell intelligens och hållbarhets- och djupteknologiteman samt ett centrum som för samman företag och forskning.

Läs mer på universitetets webbplats (på finska).

➤ HÅLLBARA FORSKNINGSBASERADE INNOVATIONER FÖR FRAMTIDEN FRAMME VID EVENEMANG

Helsingfors universitet och Helsingin Innovaatiopalvelu Oy (HIS) presenterade på **Slush**, ett storeevenemang inom det internationella uppstartsfältet, 16 spinout-företag som bygger på universitetsforskning och forskningsprojekt som kommit långt i kommersialiseringprocessen och som representerar spetsforskningen inom sitt område. Universitetet och HIS deltog redan åttonde gången i evenemanget.

Bland 16 innovationer fanns lösningar för att effektivisera människans immunförsvar, applikationer för medicinsk och farmaceutisk praxis, molekylär teknologi, alternativa proteiner och hälsosammare fetter. Bland annat presenterades **MyShroom**, som letar efter en ersättning till animaliskt protein och utvecklar mykoprotein av svampmycelium.

Läs mer om evenemanget på universitetets webbplats.

Vi deltog även i **evenemanget Arctic15** där det skapades kontakter i den cirkulära ekonomins, livsmedelssystemens samt klimatets och hållbarhetens värld. Evenemanget för samman högteknologi, tillväxtföretag, finansiärer och stödorganisationer. Från Helsingfors universitet deltog experter från Viikki Innovation Platform, campuskuvösprogrammet i Vik och Helsingfors universitets fonder (HUF). Därutöver deltog flera potentiella företag från Helsingfors universitet och Vik i evenemanget.

➤ FÖRINKUBATORER FÖR IDÉER MED SAMHÄLLSPÅVERKAN OCH LÖSNINGAR FÖR CIRKULÄR EKONOMI

Helsinki Incubators förinkubator **SÄRÖ/FRACTURE** koncentrerar sig på idéer för samhällspåverkan och inledde sin verksamhet på hösten med ett team på 14 personer. Centrala teman för de idéer som valts för förinkubatorns första program var välbefinnande, inkludering och en ökad förståelse mellan grupper.

I förinkubatorprogrammet **Compass**, som koncentrerar sig på djupteknologiska lösningar och artificiell intelligens, utvecklade 15 team med hjälp av antingen artificiell intelligens eller annan ny teknik sina lösningar för miljöhållbarhet till företagsidéer.

Till förinkubatorprogrammet **Circulator 1.0.** som satsar på cirkulär ekonomi valdes grupper som tar fram idéer till lösningar för bland annat återvinning av kläder, idrottsutrustning och kaffe samt en tjänst för reparation av kläder och en hållbar lokal livsmedelsproduktion.

Helsingfors stad är möjliggörare för [förinkubatorprogrammen](#) (på engelska).

➤ FÖRETAGSKUVÖSER SOM KONCENTRERAR SIG PÅ HÅLLBAR UTVECKLING OCH CIRKULÄR EKONOMI

Ansökan till ett sex månader långt deltagande i Helsinki Incubators nya företagskuvös **Biosphere**, som är avsedd för genomslagskraftiga lösningar för bioekonomi och cirkulär ekonomi, öppnades i slutet av året. Biosphere har som syfte att erbjuda stöd åt innovatörer för bioekonomi och cirkulär ekonomi vid Helsingfors universitet i en allt bredare utsträckning.

Det första **kuvösprogrammet NEXUS** förde samman 20 begåvade team för innovationer och företagande inom Deep Tech, artificiell intelligens och hållbar utveckling.

I slutet av året startade även **förinkubatorprogrammet TREMOR** som koncentrerar sig på samhällsgenomslag, minskad ojämlikhet och utbildning och där 16 team deltog.

Under företagskuvösen **Urban Tech Helsinkis** tredje ansökningsomgång söktes särskilt lösningar för utmaningar i fråga om hållbar utveckling i städerna.

[Läs mer om våra företagskuvöser](#) (på engelska).

➤ HELSINKI THINK COMPANYS PROGRAM KONCENTRERADE SIG PÅ SAMHÄLLELIGA TEMAN

Helsinki Think Company, det vill säga Helsingfors universitets företagarnätverk, ordnade år 2022 flera program med anknytning till hållbarhet och genomslagskraft. Programmet Hack for Society förde samman politiker, forskare och studenter för att lösa samhällseliga problem som identifierats av vetenskaplig forskning. I tävlingen om lösningar 4UNI utvecklade studentteamerna socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbara lösningar för de utmaningar som ett fungerande arbetsliv och en livlig stad möter. På hösten utvecklades i Circular Economy Sprint företagsidéer som anknyter till cirkulär ekonomi. I designsprinterna Gam-e-Quality of Kollaasi som varade över veckoslutet skapades lösningar för ojämlikhet inom spelbranschen och en hållbar framtid inom konst- och kulturbranschen.

[Läs mer om Think Companys år](#) (på finska).

MED I UTVECKLINGEN AV EN HÅLLBAR OMVÄLVNING I LIVSMEDELSSYSTEMET

Viikki Food Design Factory är hem till verksamheten kring livsmedelsinnovationer på Campus Vik. Enheten för samman experter på livsmedel och innovationer och faciliterar skapandet av nya hållbara lösningar för primärproduktion, förädling, distribution och konsumtion av livsmedel. Från Viikki Food Design Factory tränger nya hållbara lösningar för livsmedel och livsmedelssystem ut i världen och utvecklas till innovationer som kan nyttiggöras av människan och samhället.

Förinkubatorprogrammet Idättämö för samman innovationsteam och företag inom livsmedelssektorn för att låta uppfinningar gro till en välfungerande lösning på marknaden. För att delta i Idättämös andra programperiod valdes sju team och uppstartsföretag som befann sig i initialskedet av sitt företagarskap: Arctic Farming, BinkiApp, Five Letter Foods, Molt, Montinutra, Squee och Three Mushketeers. Under denna säsong pilottestades även Pre-Idättämö-programmet på studenter vid Helsingfors universitet. Studenterna inspirerades till att uppfinna hållbara lösningar för livsmedelssystem och fick stöd för att förverkliga sina idéer i praktiken.

➤ UNIVERSITETETS DONATIONSFOND STÖDER STUDENTERNAS UPPSTARTSFÖRETAG

Företagarprogrammet HELSEED som riktar sig till studenter ordnades för tredje gången. Genom programmet har de mest lovande uppstartsföretagen en möjlighet att få en investering på 10 000–50 000 euro av universitetets fonder. Därutöver beviljas studiepoäng för deltagande i programmet. Du kan läsa mer om företagen Evexia och Evergreen Walls som beviljats HELSEED-finansiering på [universitetets webbplats](#) och i [Think Companys bloggar](#).

➤ MAGISTERAVHANDLING OM HÅLLBARHETSTEMAN I SAMARBETE MED FÖRETAG

I [HELSUS Co-Creation Lab](#) antar magisterstudenter hållbarhetsutmaningar från samarbetspartner och skriver sina magisteravhandlingar om ett av de teman som utvecklats under processen. Målet är att föra samman verkliga hållbarhetsproblem och framtida experter. Samarbetsparterna kan vara företag eller aktörer inom den offentliga eller tredje sektorn. Åren 2022–2023 var Helsingfors universitet för första gången partner till Helsus Co-Creation Lab. Andra partner var Helen, Valmet, Metsä Group och Helsingforsregionens miljötjänster (HRM).

➤ VI INVERKADE PÅ DET LOKALA, NATIONELLA OCH INTERNATIONELLA BESLUTFATTANDET

Helsingfors universitets forskare deltog aktivt i **Expertpanelen för hållbar utveckling, Finlands klimatpanel och Finlands naturpanel** i syfte att föra forskningsbaserad kunskap närmare beslutsfattandet. Panelerna främjar dialogen mellan vetenskap och politik i hållbarhets-, klimat- och miljöfrågor och ger rekommendationer för regeringens beslutsfattande. Helsingfors universitets hållbarhetsinstitut HELSUS samordnade år 2022 Expertpanelen för hållbar utveckling och sekretariatet för Finlands klimatpanel finns vid Helsingfors universitet. Sekretariatet samordnar även Finlands naturpanels kommunikation.

I början av 2022 publicerades IPCC:s, det vill säga den internationella klimatpanelens, sjätte klimatrapport. Annalea Lohila, biträdande professor vid centret för atmosfärvetenskaper vid Helsingfors universitet och Meteorologiska institutet, var som enda finländare en av de 234 huvudsakliga författarna till den naturvetenskapliga delen av rapporten.

Urbaria inledde och samordnade rundabordsdiskussionen om stadspolitik mellan Helsingfors universitet och Arbets- och näringsministeriet i juni. Minister Mika Lintilä och rektor Sari Lindblom var värdar för diskussionen.

SAMARBETE MED STÄDERNA I HUVUDSTADSREGIONEN

Stadsakademin är Helsingfors universitets, Aalto-universitetets, Esbo stads, Helsingfors stads och Vanda stads gemensamma forskningsbaserade samarbetsplattform för stadsutveckling vars syfte är att främja interaktionen mellan stadsforskning och stadsutveckling och stödja ett mångvetenskapligt samarbete.

År 2022 hade **Stadsakademin Klimatinsatsernas stad som tema**. Stadsplaneringsinstitutet Urbaria deltog aktivt i planeringen och genomförandet av programmet för Stadsakademins temaår.

På Stadsakademins samarbetsplattform ordnades **Postdoc Forums interaktionsmöten** med Helsingfors, Esbo och Vanda stad.

Urbaria fortsatte att ordna Helsingfors stads, Kommunförbundets, Helsingfors universitets och Aalto-universitetets gemensamma evenemang **Urban Lunch Hour** samt Helsingfors universitets interna seminarier **Urbaria Academic**.

Urbaria och Stadsakademin fortsatte att i samarbete ordna vetenskapliga sparringmöten. **Vetenskaplig sparring** är en dialogbaserad metod som för samman aktuell forskningsbaserad kunskap och forskningsbaserade aspekter samt sakkunskapen hos experter med praktisk erfarenhet. Temana för den vetenskapliga sparringen under året var bland annat att stödja en hållbar livsstil i olika befolkningsgrupper, städernas och roll och ekologisk kompensation. Vetenskaplig sparring med klimattema ordnades även för stadsfullmäktige i Helsingfors, Esbo och Vanda.

◆ HELSUS EVENEMANG SAMLADE EN BRED PUBLIK

Temat för det internationella evenemanget **Sustainability Science Days** som ordnas årligen av HELSUS i samarbete med Aalto-universitetet var “Systemic transformations to sustainable futures in a globally connected world and high-light the urgency to act now.” Evenemanget ordnades den 18–19 maj och det var möjligt att delta på campuset i Otnäs och virtuellt. Över 1 300 deltagare runt om i världen hade registrerat sig för att delta i evenemanget.

Vid evenemanget **Where are the limits!?** firades 50-årsdagen för publiceringen av rapporten Kasvun rajat. Emeritusprofessor Jørgen Randers, en av skribenterna av rapporten, talade vid evenemanget och det ordnades i samarbete med Sitra, FPA och Rooman Klubin Suomen yhdistys ry (Club of Rome).

Därutöver fortsatte HELSUS att ordna seminarieserierna och evenemangen Viikki Sustainability Research Seminar, Global South Encounters, Sustainability Discussion Group, HELSUS Brown Bag Lunch och HELSUS Youth forum.

EVENEMANG MED FRITT TILLTRÄDE OCH KOMMUNIKATION I HÅLLBARHETSFRÅGOR

Som en betydande samhällelig aktör identifierar vi vårt ansvar att göra hållbarhets- och ansvarsfrågor kända för så många som möjligt även utanför universitetet. Under året ordnades flera evenemang och programserier med hållbarhetstema som var öppna för alla. Därutöver fokuserade universitetskommunikationen bland annat på hållbarhetsfrågor, och i slutet av året var spjutspetsen för kommunikationen hållbarhetsomställningen.

- ♦ I **evenemangsserien Ny riktning** som ordnades i Tankehörnan diskuterades det hur ekonomin, levnadsförhållandena samt energi- och matproduktionen ska förnyas så att människans, miljöns och djurens välbefinnande trots reformen upprätthålls, och till och med förbättras. I diskussionen deltog toppexperter på ämnet från Helsingfors universitet och annanstans. Evenemangsserien nådde över 1 200 åskådare på plats i Tankehörnan och via livestreamningar. Seriens Youtubepublikationer och podcast-sändningar samlade totalt 62 000 starter under de sista veckorna av 2022.
- ♦ **Evenemanget Pysäytetääinkö luontokato?** ordnades även i Tankehörnan i samarbete med Miljöministeriet och Finlands naturpanel.
Hållbarhetsfrågor behandlades därutöver i **diskussionsserien Pinnalla** som genomfördes i Tankehörnan i samarbete med Helsingin Sanomat. Vid evenemanget som ordnades i april bedömde experter hur Finlands klimatåtgärder såg ut i ljuset av den färskaste IPCC-rapporten.
- ♦ I programserien **Kaiken maailman terveys** granskades hälsan hos människor, djur och miljön som en helhet som omfattar hela jorden och där allt påverkar allt.
- ♦ En stor mängd forskningsbaserade nyheter om hållbarhet publicerades på webbplatsen helsinki.fi. Hållbarhetsteman behandlades därutöver i artiklar som publicerades i **Mustread Akatemia** och som riktar sig till beslutsfattare samt i universitetets podcast **Utelias mieli**.
- ♦ Under **veckan för hållbar utveckling** som ordnades av Studentkåren vid Helsingfors universitet (HUS) diskuterades de varierande utmaningarna med konsumtion ur olika synvinklar.

Elle Kilkki

INTERNATIONELLT SAMARBETE KRING HÅLLBARHETSTEMAN

- ♦ Vi var aktiva i **Una Europa-alliansens** hållbarhetsgrupp. Hållbarhet valdes till ett av de genomgående temana för det fyraåriga projektet Una Futura som inleddes under året. Som en del av samarbetet samordnade vi paneldiskussionen Una Europa Talk 'Shaping our future together – Europe and Africa, solving global challenges där bland annat en förstärkning av samarbetet mellan de två kontinenterna diskuterades. Vi var även med i förbundet för **europiska forskningsinstitutet LERU:s** hållbarhetsgrupp.
- ♦ I december gick vi med i det internationella **nätverket Nature Positive Universities**. Nätverket har som mål att sporra universiteten och alla som studerar, arbetar och forskar vid dem till att vidta åtgärder för att bevara naturens mångfald och stävja klimatförändringen. [Läs mer om nätverket Nature Positive Universities](#) (på engelska).
- ♦ **Global Innovation Network for Teaching and Learning GINTL** som tillhör Undervisnings- och kulturministeriets nationella globala pilotprojekt strävar efter att främja finländska högskolors globala kontakter särskilt inom pedagogiken. Nätverket bestående av tjugo universitet och yrkeshögskolor utvecklar nya slags former av partnerskap för att lösa globala utmaningar i fråga om utbildning. Helsingfors universitet samordnar projekten GINTL China och GINTL Africa.

Som en del av verksamheten beviljades GINTL-såddfinansiering åt elva initiativ som tagits av forskare och studenter och som anknyter till globala utmaningar i fråga om utbildning samt internationella partnerskap. [Läs mer om de initiativ som fått finansiering här](#) (på engelska).
- ♦ Med CITES-avtalet (Convention on International Trade in Endangered Species) skyddas djur- och växtarter som är hotade av internationell handel som idkas med dem. **Naturhistoriska centralmuseet är den vetenskapliga CITES-myndigheten** i Finland. Till arbetet anknyter bland annat identifiering av beslagtagna prover och att delta i det internationella samarbetet för att beskydda de hotade arterna.

➤ NATURDATA FÖR SAMHÄLLETS BRUK

Experterna vid Naturhistoriska centralmuseet forskar om förändringar i naturen genom långtidsuppföljningar. År 2022 startade en riksomfattande uppföljning av pollinerare och ett projekt där metoder för att upprätta en långtidsuppföljning av de arter som lever i murkna träd. Informationen används vid skyddsarbete, planering av markanvändningen och bedömningar av miljökonsekvenser.

- ◆ De fyra besöksmålen vid Naturhistoriska centralmuseet nådde ett rekordhöst antal besökare: **sammanlagt över 400 000**.
- ◆ Nästan **8 500 personer** deltog i de guidade rundturerna. Den största beställargruppen är lågstadieårskurserna 1–6 följd av daghem och förskolor. Även grupper från gymnasieskolor och vuxengrupper besökte museet.
- ◆ Naturhistoriska museets besöksmål var med i den **kulturkompis-verksamhet** som ordnades av Helsingfors stad. Kulturkompisverksamheten är avsedd som hjälp för alla som har en hög tröskel för att besöka något kulturobjekt, som inte känner sig lockade av att göra dessa besök ensam eller som tycker att det är svårt.

Luomus började **samarbeta med Viks bibliotek**. Som ett resultat av samarbetet kan man till exempel låna inträdesbiljetter till Naturvetenskapliga museet.

FOTOUTSTÄLLNINGEN PASSION FÖR ÖSTERSJÖN

erbjöd en unik inblick i det som pågår under Östersjöns yta. Tvärminne zoologiska stations avgiftsfria utställning i Tankehörnan som är öppen för alla presenterade Östersjöns undervattensmiljöer, såsom blåstångsskogar, ängar av bandtång och blåmusselrev samt arter som lever där, såsom färgglada storspiggas, skrubbskäddor och mindre havsnålar.

Förenta Nationerna har kallat åren 2021–2030 för oceanernas årtionden. De data som havsforskning ger har avgörande betydelse för att lösa den globala mångfalds- och klimatkrisen.

➤ ALUMNER DELTAR I FRÄMJANDET AV HÅLLBARHETSOMSTÄLLNINGEN

Tillsammans med våra alumner bildar vi Finlands största expertnätverk.

Hållbarhets- och ansvarsteman syntes starkt i våra evenemang som riktade sig till alumner:

- ◆ Vi ordnade Alumni Insight-evenemang om temana 'Luonnon monimuotoisuus – muutosta tekemässä' som behandlade naturens mångfald och 'Kestävä maailma – mission impossible?' som behandlade strävan efter en hållbar värld.
- ◆ I oktober ordnade vi en kväll med hållbarhets- och ansvarstema för alumner.
- ◆ På Think & Lead-morgonevenemanget i maj uppmuntrade vi till diskussion om vad mänsklig hållbarhet i en organisation innebär och hur det kan byggas upp.

Antalet registrerade alumner i slutet av året var

49 487

Veikko Somerpuro

Våra framsteg när det gäller åtgärderna inom områden för **samhällsverkan** i universitetets hållbarhets- och ansvarsprogram:

EXEMPEL PÅ VIKTIGASTE ÅTGÄRDER		STATUS	MÅLSATT TIDSPLAN
Forskningsbaserad kunskap i beslutsfattandet			
Vi stöder beslutsfattandet och den offentliga debatten samt främjar en samhällelig utveckling som grundar sig på forskningsbaserad kunskap. Tillsammans med Aalto-universitetet ordnar vi årligen evenemanget Sustainability Science Days, Finlands största konferens inom hållbarhetsvetenskap.	▲	2022-2024	
Vi stöder de nationella rådgivande vetenskapliga panelernas roll. Samordningsansvar för Expertpanelen för hållbar utveckling 2021-2022. Samordning av kommunikationen mellan Finlands klimatpanel och Finlands naturpanel.	▲		
Vi främjar samarbetet med Helsingfors stad. Den verksamhet vid stadsforskningsinstitutet Urbaria som har direkta effekter kommer att ha ett starkt fokus på teman inom hållbarhet och ansvar under 2022-2024. Den del av Urbarias verksamhet som innefattar evenemang inom Direct Dialogue-serien, coachning inom vetenskap och forskning samt forskningssamtal som Stadsakademiens strategiska ledningsgrupp ordnar för ledare kommer att rikta in sig på hållbarhetstemat och på att främja dess inverkan under 2022-2024.	▶		
Vi strävar efter att lyfta fram hållbarhet och ansvar i all kommunikation vid universitetet.	▶		
Ansvarsfulla partnerskap			
Vi uppdaterar våra etiska riktlinjer för företagssamarbete. Vi utarbetar anvisningar och eventuellt även formulär för utvärdering av de samarbetspartner som deltar i forskning.	▲	2022	
Vi beaktar hållbarhets- och ansvarsfrågor i allt högre grad när vi granskar internationella samarbets-kandidater och analyserar strategierna hos eventuella medelanskaffningspartner.	▶	2022-2024	
Vi förbättrar riskbedömningen och riskhanteringen i internationellt samarbete.	▼ *	Start 2022	
Vi försäkrar oss om att universitetets evenemang är i linje med FN:s mål för hållbar utveckling. Vi utarbetar en gemensam handbok för universitetet med anvisningar och konkreta exempel som beskriver hur hållbara evenemang kan ordnas vid universitetet eller av universitetssamfundet.	▶	Juni 2023	
Vi främjar studenternas och forskarsamhällets företagarfärdigheter genom Helsinki Think Company. Tyngdpunkten ligger på att påverka i aktuella samhällsfrågor och utveckla lösningar på betydande problem med hjälp av de möjligheter som företagsverksamhet kan erbjuda. Vi stöder hållbarhets-omställningen i samhället genom företagsinkubatorverksamhet på campus.	▶	2022-2024	
Nationellt och internationellt samarbete			
Vi medverkar aktivt i nätverket Finn-ARMA och Unifis hållbarhetsgrupper samt i olika internationella nätverk (bl.a. IUCA, SDSN-nätverket för norra Europa). Vi arbetar aktivt för hållbarhet och ansvar inom internationella nätverk såsom LERU och UNA Europa.	▲	2022-2024	

- ▲ Genomfört
- ▶ Framskrider enligt plan
- ▼ Hittills inte förts vidare

* Särskild uppmärksamhet fästs vid att främja åtgärden under 2023.

VI PÅVERKAR GENOM VÅR VERKSAMHET I VARDAGEN

Som en gemenskap på fler än 40 000 personer identifierar vi våra möjligheter att påverka i vår dagliga verksamhet. I vår dagliga verksamhet betonar vi framför allt arbetet för att uppnå koldioxidneutralitet, främja naturens mångfald, cirkulär ekonomi, hållbara upphandlingar och ansvarsfull placeringsverksamhet. Vi främjar verkställandet av jämställdhet, likabehandling och mångfald samt välbefinnande vid universitetet. Vi skapar möjligheter för studenter och personal vid universitetet att delta och påverka.

DAGLIG VERKSAMHET FOKUSOMRÅDEN 2022–2024

- Koldioxidneutralitet
- Naturens mångfald och cirkulär ekonomi
- Hållbara upphandlingar
- Ansvarsfull placeringsverksamhet
- Jämställdhet och mångfald
- Välbefinnande och deltagande

Under året har vi gjort framsteg enligt planen inom många av de utvalda fokusområdena för att främja hållbarhet och ansvar. Vi utarbetade exempelvis en färdplan för ett koldioxidneutralt universitet 2030, som publicerades i april 2023. Vi effektiviserade användningen av lokaler, skapade bättre möjligheter för hybridarbete och därigenom för att minska arbetsresorna. Vi uppdaterade universitetets principer för upphandling och konkurrensutsättning med fokus på måttlighet och riktlinjerna för hållbarhet och ansvar. Under temaåret för inklusion av personer med funktionsvariation omfattade arbetet för jämställdhet och likabehandling utbildning av personalen i ämnet och utveckling av vår verksamhet när det gäller inklusion. Vi har även arbetat för att öka välbefinnandet bland studenterna, och vi har fortsatt att främja arbetet för antirasism. På många delområden har vi trots framsteg inte uppnått målen som vi satt upp för året, och vi kommer att lägga särskild fokus på att arbeta för de här delområdena under kommande år.

Framstegen som berör den dagliga verksamheten beskrivs närmare i tabellen på sidan 66 i översikten.

> VÄGEN MOT KOLDIOXIDNEUTRALITET

Projektet 'Koldioxidneutralt universitet 2030' som startade hösten 2021 framskred enligt planerna under året. Målet för projektet var att definiera ett sätt att beräkna koldioxidavtrycket och beräkna universitetets koldioxidavtryck samt identifiera fokusområden för att minska utsläppen i betydande grad fram till år 2030.

Inom projektet har beräkningen preciserats sedan föregående år. Enligt det nya beräkningssättet uppgick universitetets koldioxidavtryck år 2022 till **62 448 tCO₂e**, varav lokalernas andel var 49 procent, upphandlingarnas andel 35 procent, resandets andel 12 procent och matens andel 4 procent.

Läs mer om arbetet för koldioxidneutralitet på [universitetets webbplats](#).

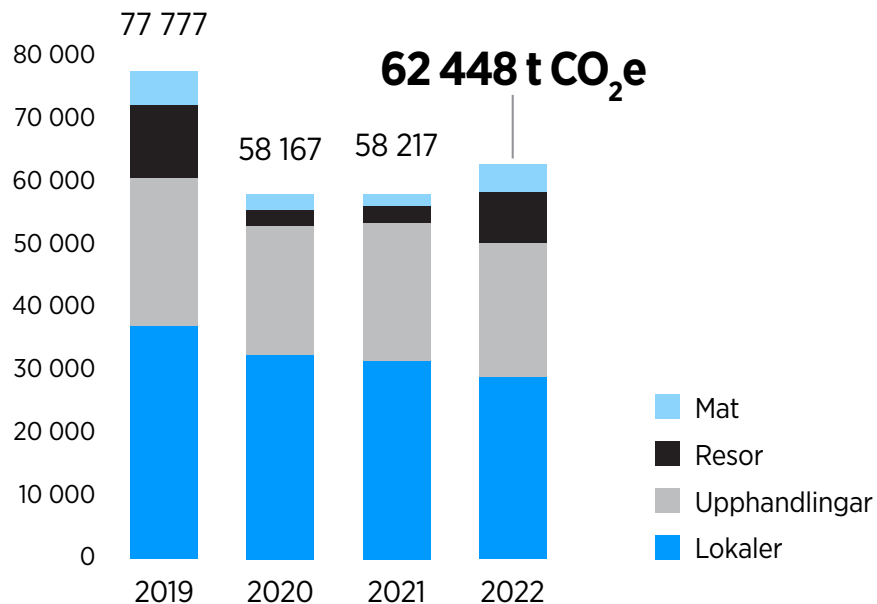

Bild 5. Universitetets koldioxidavtryck 2019-2022

Tabell 5. Universitetets koldioxidavtryck presenterat enligt GHG-protokollet

		2019	2020	2021	2022
SCOPE 1 Direkta utsläpp från egen verksamhet	Eldningsolja	713	602	644	754
	Naturgas	320	261	237	117
	Bränslen och fordon	560	393	425	440
	Totalt	1 593	1 256	1 306	1 311
SCOPE 2 Indirekta utsläpp från egen verksamhet	Elenergi	14 200	13 235	9 269	8 828
	Värmeenergi	17 112	13 750	16 999	18 033
	Fjärrkyla	57	0	0	0
	Totalt	31 369	26 985	26 268	26 861
SCOPE 3 Övriga indirekta utsläpp	Resor	11 172	2 333	2 382	7 358
	Upphandlingar	23 468	20 372	21 901	19 825
	Mat	5 429	2 491	1 927	2 557
	Underhåll av fastigheterna	4 746	4 730	4 433	4 536
	Totalt	44 815	29 926	30 643	34 276
Totalt		77 777	58 167	58 217	62 448

- ◊ Under året pågick ett **projekt för omläggning av reseadministrationen**. Projektet samarbetade nära med projektet Koldioxidneutralt Helsingfors universitet 2030 eftersom en av projektets uppgifter var att skapa reseanvisningar som är förenliga med riktlinjerna för hållbar och ansvarsfull utveckling.
- ◊ **Koldioxidavtrycket av alla måltider** som säljs i UniCafe-restaurangerna har sedan 7.11.2022 funnits till påseende både i restaurangerna och på webben. Informationen om koldioxidavtrycket anges för varje maträtt efter förteckningen över rättens råvaror. Avtrycket beräknas för hela lunchbrickan istället för enbart för huvudrätten. Informationen underlättar klimatsmarta val i vardagen.
- ◊

The University of Helsinki Environmental Humanities Hub ordnade en **workshop för forskare på temat klimatvänliga forskningsmetoder**. Vid workshoppen Energy(and)Humanities: Low-Carbon Research Methods uppmanades deltagarna att diskutera bland annat om koldioxidsnåla datalagringsmetoder.

VI UPPMUNTRAR ANSTÄLLDA OCH STUDENTER ATT VIDTA ENERGISPARÅTGÄRDER

Den kraftiga uppgången i energipriserna under året lyfte fram energisparåtgärder som allt viktigare också vid Helsingfors universitet. Förutom högre priser på energin så fanns det även en oro för att samhället som helhet inte skulle ha tillräckligt med energi. För att spara energi ökade vi metoderna genom vilka vi kan spara energi i vardagen, förberedde oss på elavbrott och investerade i lösningar som stöder grön omställning. Vi sänkte inomhustemperaturerna under hösten, förberedde black out-tester i lokalerna och informerade studenterna och personalen vid universitetet om energisparåtgärderna.

Den totala energiförbrukningen sjönk med

4,9 %

jämfört med år 2021.

Värmeförbrukningen sjönk med

12,7 %

jämfört med år 2021.

Elförbrukningen sjönk med

2,3 %

jämfört med år 2021.

Vattenförbrukningen steg med

10 %

jämfört med 2021, vilket kan förklaras av studenter och personal återvände till campus efter coronaåren.

Det producerades sammanlagt

3 635 MWh

förnybar värme- och elenergi, vilket motsvarar omkring 2 % av hela byggnadsbeståndets energiförbrukning. Under år 2022 slutfördes inga projekt som producerar förnybar energi, men planeringen av solpaneler till Exactums och Physicums tak i Gumtåkt påbörjades.

Under 2022 genomfördes åtgärder som förbättrade energieffektiviteten i universitetslokalerna till en omfattning av

2 259 MWh

Sparåtgärderna med störst inverkan under år 2022 var:

- byggnadsautomationen och saneringen av energieffektivitet på Ladugårdsbågen 5 i Vik
- restaureringen av glykolkretsarna och justeringen av ventilationen på Haartmansgatan 3 på campus Mejlans
- fasadrenoveringen av Porthania minskade värmeförbrukningen, kylningen restaurerades och justerades och belysningen ersattes med mer energieffektiv belysning i många fastigheter
- för uppvärmingssäsongen 2022 justerades värmen i kontorslokalerna ner som del av den landsomfattande kampanjen "Snäppet lägre".

Elle Kikkilä

VÅR AVFALLSMÄNGD ÖKADE JÄMFÖRT MED CORONAÅREN

- År 2022 uppstod sammanlagt 2 413 ton avfall i Helsingfors universitets fastigheter och lokaler (år 2021 var mängden 1 822 ton). Lokalernas andel av den totala mängden var 1 498 ton.
- Avfallet från universitetets fastigheter **ökade med 13 %** jämfört med år 2021. Under åren 2020 och 2021 var universitetets avfallsmängd klart lägre på grund av distansarbetet under coronapandemin. År 2022 var även det första hela rapporteringsåret under samarbetet med den nya partnern för avfallshantering, vilket innebär att rapporteringen för de båda åren inte är fullt jämförbara sinsemellan.
- Avfallet från universitetets lokaler **ökade med 37 %** jämfört med år 2021. Av de åtta avfallstyperna minskade mängden pappersavfall och energiavfall. Mängden övriga avfallstyper ökade jämfört med år 2021.
- Av avfallet från lokalerna är den största kategorin **blandavfall, med en andel på 44 %** av den totala avfallsmängden.
- Av avfallet från lokalerna sorterades 55 % som material för återvinning, 1 % som energiavfall medan 44 % sorterades som blandavfall.
- Blandavfallet brändes vid Vanda Energis avfallskraftverk och energin som det innehöll utnyttjades för fjärrvärme- och elproduktion. Nästan 100 % av avfallet från lokalerna återvinns endera som material, 55 %, eller som energi, 45 %.
- **Andelen av avfall som återvinns är nästan 100 %.** Det här beror huvudsakligen på HRM:s avfallsförbränningsanläggning där även blandavfall bränns för att utvinna energi.
- Av avfallet från arbetslokalerna användes 44,4 % för energiåtervinning, 55,3 % för materialåtervinning och 0,3 % för återbruk.
- **Återvinningsgraden år 2022 var 55,3 %.**

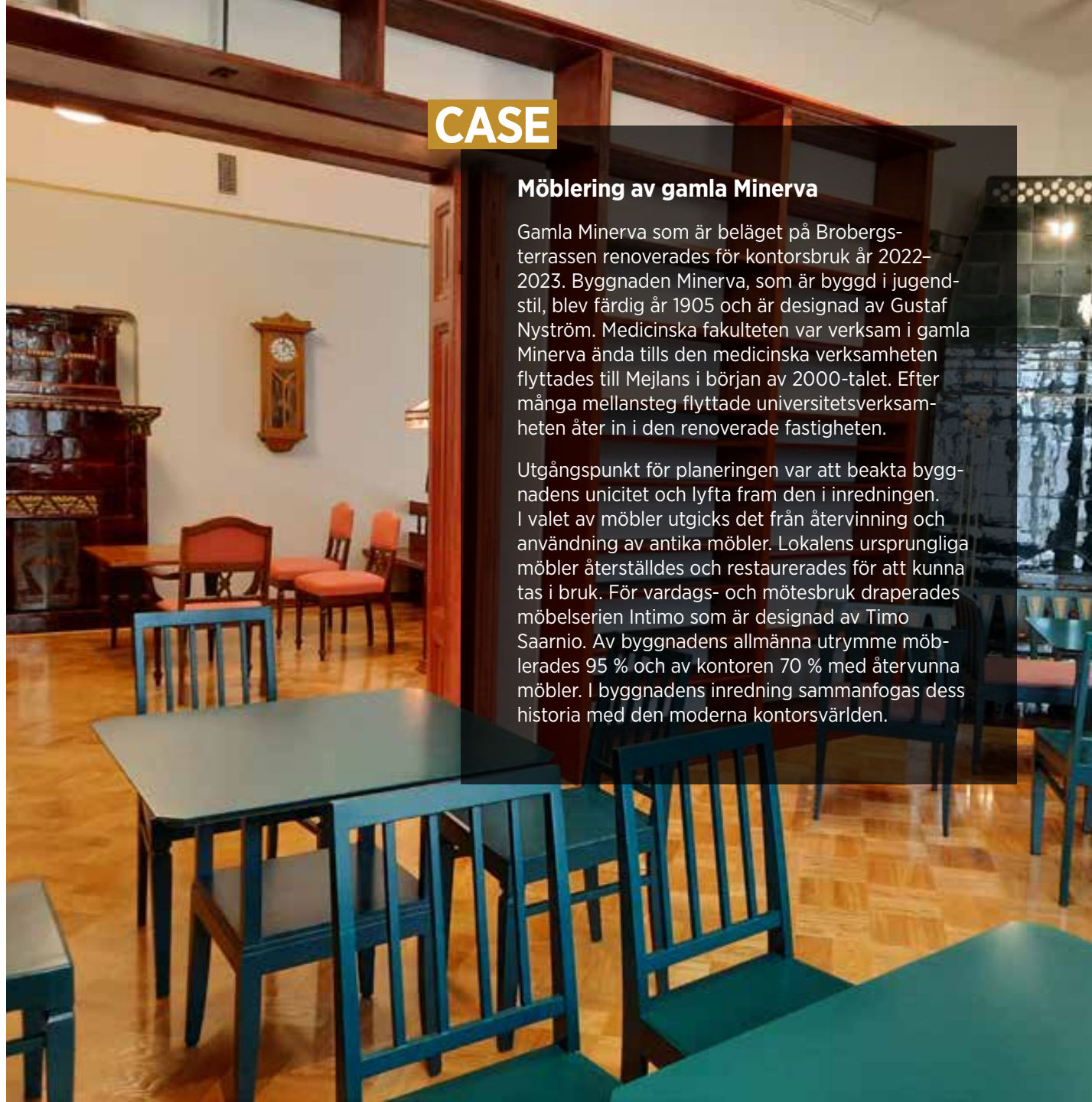

Lokalernas totala mängd avfall per avfallstyp (i ton)		
	2022	2021
Blandavfall	668	422
Bioavfall	397	224
Papper	133	146
Kartong och papp	190	84
Glas	31	16
Metall	37	17
Energiavfall	14	16
Plast	29	21
Totalt	1 499	946

UTVECKLING AV EN CIRKULÄR EKONOMI OCH AVFALLSSORTERINGEN VID UNIVERSITETET

- ◆ Projektet med att utveckla möjligheterna att sortera avfall i kontorslokalerna, entréhallarna och pausrummen som inleddes år 2021 fortsatte, och insamlingspunkterna utökades särskilt i entréhallarna. Inom ramen för projektet har insamlingspunkter redan skaffats till 28 ställen.
- ◆ Möbler som tagits ur bruk är den största enskilda avfallskomponent vars effektiva interna återvinning och försäljning för återbruk aktivt har utvecklats. Exempelvis så har renoveringen av byggnaden på Fabiansgatan 32 utförts helt med återvunna möbler.
- ◆ Registret **[Irtaimistorekisteri.fi](#)** togs i bruk som verktyg för möbelteamet vid HY247 och externa planerare. I registret beskrivs möbler som är tillgängliga och kan placeras i nya lokaler. Med hjälp av registret kan planerarna reservera möbler för de lokaler som de planerar. Om ett föremål inte hittar en ny lokal kan det säljas på webbplatsen **[Kiertonet.fi](#)**.
- ◆ Möbler som tagits ur bruk har sedan augusti 2021 sålts på Kiertonet för sammanlagt 290 000 euro. År 2022 uppgick försäljningen till 175 952 euro (1 109 föremål). Största delen av föremålen var möbler. Utöver dessa siffror har utrustning och möbler även sålts via Helsingfors stads klusterprogram för cirkulär ekonomi.

CASE

Möblering av gamla Minerva

Gamla Minerva som är beläget på Brobergs-terrassen renoverades för kontorsbruk år 2022–2023. Byggnaden Minerva, som är byggd i jugendstil, blev färdig år 1905 och är designad av Gustaf Nyström. Medicinska fakulteten var verksam i gamla Minerva ända tills den medicinska verksamheten flyttades till Mejlans i början av 2000-talet. Efter många mellansteg flyttade universitetsverksamheten åter in i den renoverade fastigheten.

Utgångspunkt för planeringen var att beakta byggnadens unicitet och lyfta fram den i inredningen. I valet av möbler utgicks det från återvinning och användning av antika möbler. Lokalens ursprungliga möbler återställdes och restaurerades för att kunna tas i bruk. För vardags- och mötesbruk draperades möbelserien Intimo som är designad av Timo Saarnio. Av byggnadens allmänna utrymme möblerades 95 % och av kontoren 70 % med återvunna möbler. I byggnadens inredning sammanfogas dess historia med den moderna kontorsvärlden.

- ◆ Helsingfors universitets **IT-center** har redan sedan 2019 haft en centraliserad återvinningstjänst för ansvarsfull återvinning och utrangering av it-utrustning och it-tillbehör. Vi sorterar den utrustning som ska återvinnas i en kategori för andrahandsmarknaden och en annan för den som återvinnas som råmaterial.
- ◆ Världsläget orsakade fortfarande problem för tillgången på ny it-utrustning, vilket krävde en förlängning av utrustningens livslängd. Trots det effektiviserades återvinningen under år 2022. Sammanlagt 1 974 enheter som ingick i it-utrustningen erbjöds på andrahandsmarknaden (år 2021 var antalet ca 1 300 enheter) och 18 ton av utrustning återvanns (år 2021 var mängden ca 11,5 ton). Koldioxidavtrycket av den andel av it-utrustningen som gick till andrahandsmarknaden minskade med 500 ton (år 2021 var mängden nästan 300 ton).
- ◆ En utvidgning av konceptet med utlåning av bärbara datorer utreddes. På lånekontoret för bärbara datorer kan universitetets examensstuderande och personal låna en bärbar dator.

➤ INITIATIV FÖR ATT FRÄMJA NATURENS MÅNGFALD

Blomsterängar främjar samhörighet, forskning och hållbarhet

På Campus Vik gjordes på forskarnas initiativ ett försök med en blomsteräng för att främja naturens mångfald, forskning och samhörighet. För försöket valdes sex områden ut på campuset som lämnades oklippta under sommaren. Områdena valdes ut av forskarna och trädgårdsmästaren på Campus Vik. På alla områden fanns beaktansvärda ängsväxter och sluttningarna och slänterna var områden där det var svårt att klippa gräset. Under sommaren växte bland annat blåeld, gulmåra, backnejlika, liten blåklocka, prästkrage, vädsklint, käringtand och gärsstjärnblomma på ängarna. Försöket fortsatte under hösten och det ordnades ängstalkon för att tillsammans så ängsväxternas frön på nya områden. I slutet av året bildades en arbetsgrupp bestående av representanter från olika campus och enheter, med målet att främja och utvidga ängsförsöket i framtiden.

Vi började planera en kartläggning av ekosystemtjänster och naturkapitalet

Kartläggningen är del av de åtgärder som ingår i hållbarhets- och ansvarsprogrammet 2022-2024 och ska genomföras före januari 2025. Avsikten med kartläggningen är att göra upp en åtgärdsplan utifrån forskningsbaserad kunskap för att främja naturens mångfald och trivseln på våra campus.

I JULKALENDERN FÖR PROJEKTET LÄROMILJÖER BEKANTADE VI OSS MED FN:S MÅL FÖR HÅLLBAR UTVECKLING

Projektet Läromiljöer satte guldkant på väntan på julen år 2022. Julkalendern belyste FN:s hållbarhetsmål ur projektets synvinkel. I julkalendern kikade vi närmare på de 17 målen och lyfte fram principer när det gäller hållbarhet och ansvar för läromiljöer.

Projektets mål är att utveckla universitetets lokaler och tjänster för att de ska kunna bemöta förändringarna i lärande- och arbetskulturen, främja en flerformig pedagogik och skapa samhörighet på campus. Projektet startade 2.11.2021 och pågår i tre år.

[Bekanta dig med julkalendern](#) (på finska).

[Läs mer om projektet Läromiljöer](#) (på finska).

I EGENSKAP AV FAIRTRADE-HÖGSKOLA

främjar vi genom ett team, som består av universitetets studenter och personal, användningen av och tillgången på Fairtrade-certifierade produkter i vår upphandling. Vi ökar även medvetenheten bland alla vid universitetet när det gäller rättvis handel och dess betydelse inom globala produktions- och konsumtionsförhållanden. Som del av verksamheten ordnades en rättvis kaffepaus i september.

Veikko Somerpuro

VI UPPMUNTRADE VÅRA ANSTÄLLDA ATT RÖRA PÅ SIG

Projektet Universitetet i rörelse är ett samarbetsprojekt mellan de fyra universiteten Helsingfors universitet, Aalto-universitetet, Hanken och Konst-universitetet. Finansiär är Undervisnings- och kulturministeriet. Projektet genomförs åren 2022–2023 och dess mål är att främja rörelse hos personalen samt att göra en motionsinriktad vardag verksamhetskultur en del av den nya vardagen med hybridarbete. Projektet uppmuntrar de anställda att öka motionen till exempel på väg till och från arbetet.

Under vinterns och sommarens **kilometer-tävlingar** färdades sammanlagt över

150 000 km

med cykel, vilket minskade koldioxidutsläppen med drygt

26 000 kg

Under **ploggingdagen** deltog ca

100 personer

av universitetets anställda i att samtidigt jogga och plocka skräp.

FRÄMJANDE AV INKLUSION AV PERSONER MED FUNKTIONSvariation SOM TEMA FÖR JÄMSTÄLLDHETS- OCH LIKABEHANDLINGSARBETET

Vi har redan i många år förbundit oss till att i all vår verksamhet främja jämställdhet och likabehandling och skapa en atmosfär som respekterar mångfald. År 2022 var tyngdpunkten för det här arbetet att främja inklusionen av personer med funktionsvariation. Inom ramarna för det här arbetet arrangerades bland annat flera evenemang på temat och vi ordnade utbildning inom ämnet.

Vi utbildade vår personal på temat **Hur öka perspektivet för personer med funktionsvariation i undervisningsmaterialet och undervisningen.**

Vi arrangerade ett seminarium på Internationella funktionshinderdagen i samarbete med Sällskapet för handikappforskning i Finland rf, Handikappforum rf.

Vi startade ett projekt tillsammans med Handikappforum **för att sysselsätta personer med funktionsvariation.** Inom ramen för programmet rekryteras personer med funktionsvariation till universitetet i andan av positiv särbehandling från och med början av 2023.

- ◆ Helsingfors universitet är Finlands enda universitet med en **professur i handikappforskning.**
- ◆ Studentföreningen **Rampaopiskelijat ry** är en förening för alla som vill föra radikal handikappolitik och främja tillgänglighet överlag, såväl vid Helsingfors universitet som i samhället i övrigt.

VI FORTSATTE FÖLJA PRINCIPERNA FÖR ANSVARSFULLA PLACERINGAR

Vår placeringsverksamhet styrs av de principer för ansvarsfulla placeringar som universitetets styrelse godkänt år 2019.

År 2022 fortsätter vi vår långsiktiga placeringsverksamhet genom att följa vår placeringsstrategi som bygger på finansvetenskap och främjande av hållbar utveckling oberoende av kortvariga rörelser på värdepappersmarknaden. Exempelvis bidrog uteslutandet av bolag som producerar fossila bränslen till att sänka aktieplaceringarnas koldioxidavtryck enligt TCFD till ungefär hälften av jämförelseindexets motsvarande avtryck. Resultatet av placeringsverksamheten fortsätter år 2022 att överskrida målen trots ett instabilt år.

Läs placeringsrapporten från år 2022 (på engelska).

PERSONALUTBILDNING I HÅLLBARHET, VÄLBEFINNADE OCH LIKABEHANDLING

De anställda kan under året **delta avgiftsfritt i öppna universitetsstudier** som en del av personalutbildningsutbudet. Utöver en kurshelhet med fokus på kompetens inom hållbarhet och ansvar erbjöds till exempel kurser som relaterar till välbefinnande, inklusion, samhörighet och likabehandling.

Vi erbjöd våra anställda **utbildningar från välfärdsorganisationer** bland annat på temana mental hälsa, droger, ensamhet och problematiskt digitalt spelande. Vi fortsatte utbildningarna om **Omedvetna fördomar** där deltagarna fick granska sina omedvetna attityder i arbetslivet.

KOHDENNETTUA TUKEA OPISKELIJOILLE

I **utvecklingsprojektet för handledning och välbefinnande bland studenterna** (2021–2023) pilottestades ett tillvägagångssätt för att identifiera och nå studenter som riskerar att bli efter eller avbryta sina studier och erbjuda dem riktat stöd. Under pilotprojektet skickades textmeddelanden till en utvald grupp studenter, i meddelandena erbjöds möjlighet att träffas och diskutera. Sammanlagt deltog tolv utbildningsprogram från sju fakulteter i pilotprojektet. I försöket nåddes 21 % av de studenter som kontaktades.

Vi förbättrade **studieförvaltningssystemet Sisus tillgänglighet** genom att med hjälp av en separat tjänst som anslutits till systemet säkerställa en lösning för att alla ska kunna anmäla sig till kurser och tentamina.

➤ ÅTGÄRDER FÖR ATT FRÄMJA JÄMLIKHET, INKLUSION OCH LIKABEHANDLING

- ♦ Vi fortsatte att främja arbetet för antirasism vid utbildningar och evenemang. Över 600 anställda, forskare och studenter vid universitetet undertecknade ett antirasistiskt upprop och överräckte det till universitetets ledning.
- ♦ Vi deltog i EU-projektet UniSAFE som kartlägger trakasserier på grund av kön och könsrelaterat våld (gender-based violence) och de olika formerna av sådana trakasserier vid europeiska universitet samt hurdana åtgärder det vid universiteten och nationellt vidtas i detta sammanhang.
- ♦ Vi delade ut det årliga Arbetsgemenskapspriset och Maikki Friberg-priset för arbete som främjar jämställdhetsarbetet.
- ♦ Klädkoden för promotionsevenemang ändrades: I fortsättningen får deltagare välja mellan två olika klädselalternativ istället för endast ett.
- ♦ Vi kompletterade universitetets svenska och engelska språkguider med anvisningar om könsneutralt språkbruk.
- ♦ Vi ordnade ett Pride-kafé i Handledningshörnan i Kajsahuset. Evenemanget var öppet för både Helsingfors universitets studenter och personal.
- ♦ På kursen European Metropolitan Cultures granskades begreppet om en trygg miljö och det funderades på hur museer kunde göras till allt öppnare och tryggare miljöer för alla. I slutet av kursen gav studenterna rekommendationer om trygga miljöer till museer i Lahti.

NATIONALBIBLIOTEKET VERKSAMHET STÖDER HÅLLBAR UTVECKLING

Nationalbiblioteket stöder redan i grunden många mål för hållbar utveckling särskilt ur perspektiven för kulturell och social hållbarhet. **Bibliotekets grundläggande uppgift förstärker kulturell och språklig mångfald samt främjar fri forskning, demokrati och yttrandefrihet.** Därutöver är den öppna och centraliserat finansierade produktionen av digitala tjänster för organisationer inom arkiv-, biblioteks- eller museibranschen ekonomiskt hållbar och minskar ojämlikhet.

Under hösten 2022 fick bibliotekets personal komma med idéer om **goda klimatgärningar vid workshopparna Grönt avtryck.** En del av idéerna testas i praktiken redan år 2023. Workshopparna byggde på en modell som tagits fram av Nationalgalleriet. I slutet av år 2022 slutförde Nationalbiblioteket också arbetet för att utreda bibliotekets koldioxidavtryck, som påbörjats föregående år. Rapporten om utredningen publicerades våren 2023.

Under år 2022 främjade Nationalbiblioteket språklig mångfald: den **svenskspråkiga kommunikationen förstärktes** med hjälp av en svenskspråkig kommunikationsexpert. Utöver det inleddes i april 2022 ett projekt för att **stödja samiska språk i de digitala tjänsterna.** Projektet utvecklar de betydande digitala tjänsterna Finna, Finto och Kotoistus, som biblioteket administrerar för att de ska stödja nordsamiskan.

[Mer information om hållbar utveckling på Nationalbiblioteket.](#)

UNIVERSITETSMUSEET – TIDIGA AKADEMISKA KVINNOR LYFTS FRAM VIA KONST

Universitetet beställde ett verk om de första kvinnorna som var verksamma vid universitetet av den norska bildkonstnären **Anne-Karin Furunes**. De konstverk som visas på universitetet föreställer sällan kvinnor. Motiven för Furunes konstverk är **Tekla Hultin**, **Emma Irene Åström** och **Karolina Eskelin**.

Eskelin var Finlands första kvinnliga doktor. Hon disputerade i medicin år 1896. Hon representerade även en sexuell minoritet. Eskelin hade en imponerade karriär som läkare.

Tekla Hultin var Finlands andra kvinnliga doktor, hennes vetenskapsområde var historia. Hultin disputerade kort efter Eskelin och gjorde karriär som kvinnosakskvinna och politiker.

Emma Irene Åström var den första kvinnan att bli magister år 1882. Åströms vetenskapsområde var filosofi. För att på den tiden överhuvudtaget få studera måste kvinnor anhålla om dispens på grund av sitt kön.

Anne-Karin Furunes

Våra framsteg när det gäller åtgärderna inom området för **daglig verksamhet** i universitetets hållbarhets- och ansvarsprogram:

EXEMPEL PÅ VIKTIGASTE ÅTGÄRDER		STATUS	MÅLSATT TIDSPLAN	
Koldioxidneutralitet				
Vi utarbetar universitetets färdplan för koldioxidneutralitet. I färdplanen definierar vi delmål och förslag till åtgärder för att minska och kompensera klimatutsläppen från olika verksamheter så att vi kan bli koldioxidneutrala senast 2030.	▲	Januari 2023	 	
Vi börjar följa upp våra koldioxidutsläpp på ett heltäckande sätt. Rapporteringen av koldioxidutsläpp i samband med universitetets upphandlingar utvecklas så att utsläppen följs upp enligt upphandlingsklass. Vi kommer också att fort-löpande följa upp leverantörernas rapporter. I avtalsleverantörernas rapporter följer vi upp koldioxidutsläpp, återvin-ning, energiförbrukning och andra indikatorer.	▶	Senast slutet av 2022		
Vi ökar andelen koldioxidneutral fjärrvärme.	▼ *	2022-2024		
Vi ökar produktionen av förnybar energi i universitets fastigheter. År 2025 kommer minst 5 % av energin som används i universitetets byggnader att produceras på plats med förnybara metoder (utgångsnivå: 1,5 %).	▶			
Vi vidtar konkreta åtgärder för att spara energi. Vårt mål är att minska energi- och vattenförbrukningen i de byggnader som universitetet använder med 10 % från 2014 år 2025.	▶			
Värmeläckagen i våra fastigheter lokaliseras med värmekameror och läckagen åtgärdas. Därefter utreder vi åtgärdernas inverkan på uppvärmningens energiförbrukning. Termograferingen planeras campusspecifikt.	▶			
Vi granskar principerna för energianvändningens uppföljning och strävar efter att ge användarna tillgång till uppföljningsrapporter i realtid.	▶			
Vi mäter temperaturerna i fastigheterna och minskar skillnaden mellan inomhus- och utomhustemperaturer.	▶			
Vi börjar använda AV-utrustningens energibesparande funktioner (automatisk avstängning) och förlänger apparaternas livscykel genom tekniska lösningar (laserljuskällor för projektorer).	▶			
Vi stöder koldioxidneutrala arbetsresor genom att förbättra möjligheterna till cykling och öka antalet laddningsstationer för elbilar.	▶			
När vi skaffar transportmedel överväger vi alternativa bränslen (gas och el) och strävar efter att minimera miljöpåverkan med hänsyn till transportmedlens storlek och effektivitet.	▶			
Vi effektiviserar lokalanvändningen och minskar personalens arbetsresor genom att tillämpa modellen för hybridarbe-te. För att minska antalet resor i anslutning till rekrytering genomför vi bland annat arbetsintervjuer, undervisnings-prov och besök på distans med hjälp av digitala verktyg.	▲	2022		
Vi utarbetar en färdplan för koldioxidsnålt byggande.	▶			

- ▲ Genomfört
- ▶ Framskrider enligt plan
- ▼ Hittills inte förts vidare

* Särskild uppmärksamhet fästs vid att främja åtgärden under 2023 och 2024

EXEMPEL PÅ VIKTIGASTE ÅTGÄRDER		STATUS	MÅLSATT TIDSPLAN
Biologisk mångfald och cirkulär ekonomi			
Vi genomför en undersökning av naturkapitalet och ekosystemtjänsterna på universitetets fyra campus. Samtidigt sammanställer vi föreslagna åtgärder för att främja den biologiska mångfalden på campusens grönområden och för att minimera skador på naturen.	▶	Januari 2025	12 HÅLLBAR KONSUMTION OCH PRODUKTION 14 LIV OCH HAVSMÅNGFALD 15 EKOSYSTEM OCH MILJÖMÅNGFALD
Vi utarbetar anvisningar/modellkriterier för hållbart byggande. Vi sätter upp återvinningsmål för varje byggprojekt.	▶	Senast januari 2025	
Vi främjar återanvändning genom att införa ett system för att återanvända begagnad utrustning (t.ex. laboratorieutrustning) Samma system kan användas för att informera om överflödigt utrustning på en enhet som kunde användas på en annan enhet.	▶	Senast i slutet av 2023	
Vi tar fram anvisningar för utomstående planerare och interna användare gällande möblernas livslängd och underhåll samt rekommenderade möbelmaterial. Vi rekommenderar också att utrustning och möbler som finns i lagret används i första hand. Vi återanvänder och återvinner AV-utrustning och möbler så effektivt som möjligt och söker nya försäljningskanaler.	▶	2024	
Vi utarbetar nya anvisningar för miljöansvar för fastigheter. Anvisningarna fastställer miniminivån för alla fastigheter.	▶	2023	
Vi minskar mängden blandavfall genom att sortera effektivare. Vi vidareutvecklar sorteringsmöjligheterna, uppdaterar sorteringsanvisningarna och utarbetar anvisningar om avfallskärlens storlekar och mått. Vi ordnar utbildning i sortering. Avfallshanteringens rapporter ska bli mer jämförbara.	▶	2022-2024	
Vi bidrar till att principerna för hållbar utveckling förankras i forskningslaboratoriernas dagliga verksamhet. Vi uppmuntrar till en högre användningsgrad av laboratorieutrustningen och tar fram mätare för att följa upp användningen. Vi förbättrar hanteringen av forskningsutrustningens effektiva livscykel. Vi främjar införandet av hållbara tekniska lösningar. Laboratoriepersonal ska erbjudas utbildning i varuflöden och cirkulär ekonomi samt i ansvarsfullhet i laboratorier.	▶	Senast i slutet av 2024	
Upphandlingar			
Vi uppdaterar universitetets anvisningar för upphandling och konkurrensutsättning och betonar principerna för skälighet, hållbarhet och ansvar. Vi utarbetar anvisningar för ansvarsfull upphandling, där man betonar principen om skälighet framom nyanskaffningar.	▲	Senast i slutet av 2022	1 INGEN FATTIGDOM 8 ANSVARIGA ARBETSVILLIGHET OCH EKONOMISK TILLVÄXT 12 HÅLLBAR KONSUMTION OCH PRODUKTION
Vid konkurrensutsättning väljer universitetet sådana leverantörer som samarbetspartner som till alla delar förbinder sig till ansvarsfull verksamhet. I upphandlingarna kräver vi koldioxidrapportering samt ett program för minskning och rapportering av koldioxidutsläpp.	▶	2021-2024	
Vi väljer i första hand koldioxidneutrala partner som har en koldioxidneutral verksamhet eller som kompenserar för sina utsläpp.	▶		
Vi förutsätter att de varor och den utrustning vi köper levereras med koldioxidneutrala eller koldioxidkompenserade leveransmetoder. Energiförbrukningen används som urvalskriterium vid anskaffning av utrustning så att en lägre energiförbrukning betraktas som högre produktkvalitet. Vi köper varor och utrustning som kan återvinnas och som har lång livslängd.	▶		
Vi förbinder oss att upprätthålla vår status som Fairtrade-högskola.	▲	2022-2024	

- ▲ Genomfört
- ▶ Framskrider enligt plan
- ▼ Hittills inte förts vidare

EXEMPEL PÅ VIKTIGASTE ÅTGÄRDER		STATUS	MÅLSATT TIDSPLAN	
Ansvarsfull placeringsverksamhet				
Vi ökar våra påverkansinvesteringar. Vi placerar tillsammans med t.ex. Finnfund.	▶	2024	 	
Vi ökar våra startup- och spinout-investeringar. Omfattningen av och antalet nya investeringar.	▶			
Vi utarbetar en hållbarhetsrapport om våra noterade placeringar. Vi utarbetar en ny rapport om noterade placeringar tillsammans med en extern tjänsteleverantör.	▶	2022		
Vi förbättrar ansvarsrapporteringen om våra onoterade placeringar. Vi samlar in information och utarbetar en ny ansvarsrapport om våra onoterade placeringar.	▶	2023		
Vi minskar våra placeringars klimatavtryck. Vi kontaktar våra fondförvaltare och omallokerar våra placeringar.	▶	2024		
Jämlikhet och mångfald				
Vi granskar universitetets språkpolicy samt anvisningarna för förebyggande av osakligt bemötande och trakasserier, samt förbättrar tillgängligheten i vår verksamhet.	▶	2022-2023	 	
Vår rekrytering ska bli mer tillgänglig och inkluderande. Vi inför ett nytt rekryteringssystem som bättre beaktar tillgänglighet. Recognizing International Talent kommer att ingå i vår rekrytering. Det innebär bland annat att vi strävar efter att upptäcka omedvetna fördomar och att vi granskar rekryteringens språkkrav.	▲	2022		
Vi utreder könsrollerat våld vid universitetet och använder resultaten för att utveckla vår verksamhet (projektet UniSAFE).	▶	2022-2023		
År 2022 sätter vi fokus på att inkludera personer med funktionsvariation genom att öka medvetenheten om ämnet, ordna utbildning och utveckla universitetets verksamhet ur ett inkluderande perspektiv.	▲	2022		
Vi ska bli bättre på att informera om tillgängliga ruttor och vi utreder möjligheten att ansluta oss till stadens servicekarta.	▼*	2022-2024		
Vi ökar antalet könsneutrala toaletter.	▶			
Välbefinnande och delaktighet				
Vi följer upp och förbättrar välbefinnandet systematiskt genom universitetsomfattande arbetshälsoenkäter som genomförs vartannat år. Vi utarbetar också planer för utveckling av arbetshälsan på enheterna och följer upp planernas genomförande. Ledarskap och chefsarbete utvecklas utifrån arbetshälsoenkäternas resultat.	▶	2022-2024	 	
Vi erbjuder utbildning i ansvarsfullt ledarskap och chefsarbete genom att erbjuda cheferna ett utbildningsprogram som stärker deras kompetens inom coaching och interaktivt ledarskap. Vi utvärderar ledarskap och chefsarbete och utnyttjar resultaten till att identifiera kommande utvecklingsområden inom ledarskap.	▶			
Som arbetsgivare tar vi ansvar för dem som har en svag position på arbetsmarknaden. Vi genomför ett sysselsättningsprogram för minoriteter. Vi anställer civiltjänstgörare och arbetslösa arbetssökande.	▶			
Vi hjälper universitetets internationella magisterstuderande att hitta jobb genom ett riktat praktikprogram. Alla våra praktikplatser är avlönade.	▶	2023-2024		
Vi stöder integreringen av internationella forskare och deras familjer med nya tjänster som erbjuds via projektet HEI LIFE, dvs. nätverk, stödmaterial och karriärsamarbete.	▲	2022		

- ▲ Genomfört
- ▶ Framskrider enligt plan
- ▼ Hittills inte förts vidare

* Särskild uppmärksamhet fästs vid att främja åtgärden under 2023 och 2024

VÅRT ARBETE FÖR ATT BLI FÖREGÅNGARE INOM HÅLLBARHET PÅGÅR

I denna översikt har vi presenterat våra viktigaste hållbarhets- och ansvarsåtgärder från år 2022. En betydande del av den här översikten är framställningen om framstegen i fråga om åtgärderna i Helsingfors universitets första hållbarhets- och ansvarsprogram under det första året som programmet genomfördes.

Utgående från uppföljningen av hållbarhets- och ansvarsprogrammet och de exempel som presenteras i denna översikt kan vi konstatera att många av de åtgärder som ingår i vårt program för hållbarhet och ansvar framskred enligt planerna redan under år 2022 – tack vare universitetets engagerade studenter och personal.

Även om vi gläds över att arbetet framskrider så är vi medvetna om att mycket arbete återstår. Under året identifierade vi till exempel att vi som universitet kan göra mer för att främja naturens mångfald. Med hjälp av forskningsbaserad kunskap kommer vi i fortsättningen att granska vilka effekter våra åtgärder har på vår omgivning och även kartlägga möjligheter att främja naturens mångfald exempelvis genom åtgärder i vardagen och intressentsamarbete. Vi utreder kontinuerligt nya och olika sätt att förbättra de anställdas och studenternas möjligheter att delta, eftersom arbetet för hållbarhet och ansvar vidareutvecklas mer effektivt genom samarbete. Det finns utmaningar när det gäller mätning av effekterna av hållbarhets- och ansvarsarbetet och uppföljning av hur arbetet fortskrider, och vi fokuserar på att lösa dessa utmaningar.

Resultatet av arbete och förändringar blir emellertid inte synliga över en natt, och förutom samarbete är långsiktighet och tålamod en väsentlig del av arbetet för hållbarhet och ansvar som helhet.

Arbetet för att bli en föregångare inom hållbarhet och ansvar fortsätter.

Eliel Kikkilä

LÄS MER OM VÅRT ARBETE FÖR HÅLLBARHET OCH ANSVAR:

[Helsingfors universitets webbplats](#)

[Webbplatsen för hållbarhet och ansvar](#)

[Utveckling och uppföljning av hållbarhets- och ansvarsarbetet](#)

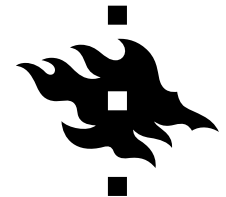
[Institutet för hållbarhetsvetenskap HELSUS](#)
(på finska eller engelska)

[HY247:s hållbarhets- och ansvarsrapporter](#) (på finska)

[Placeringsrapport 2022](#) (på engelska)

GE RESPONS PÅ RAPPORTERNA!

Har du något som du funderar över eller något som du vill att ska ingå i nästa rapport? Berätta för oss via [e-blanketten](#).

HELSINGFORS UNIVERSITET